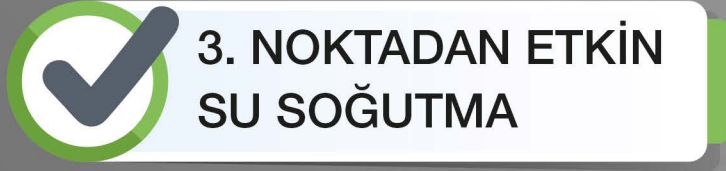
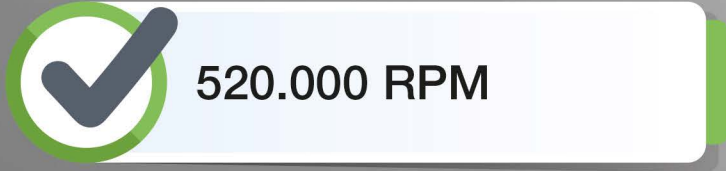
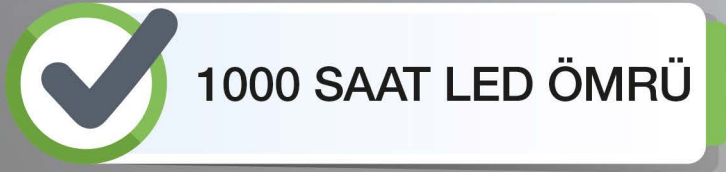

YÖK sorumluluğuna uygun davranmalı

Kontenjanlar düşürülmeli

Yeni A2 LED

kuraray

Noritake

PANAVIA™

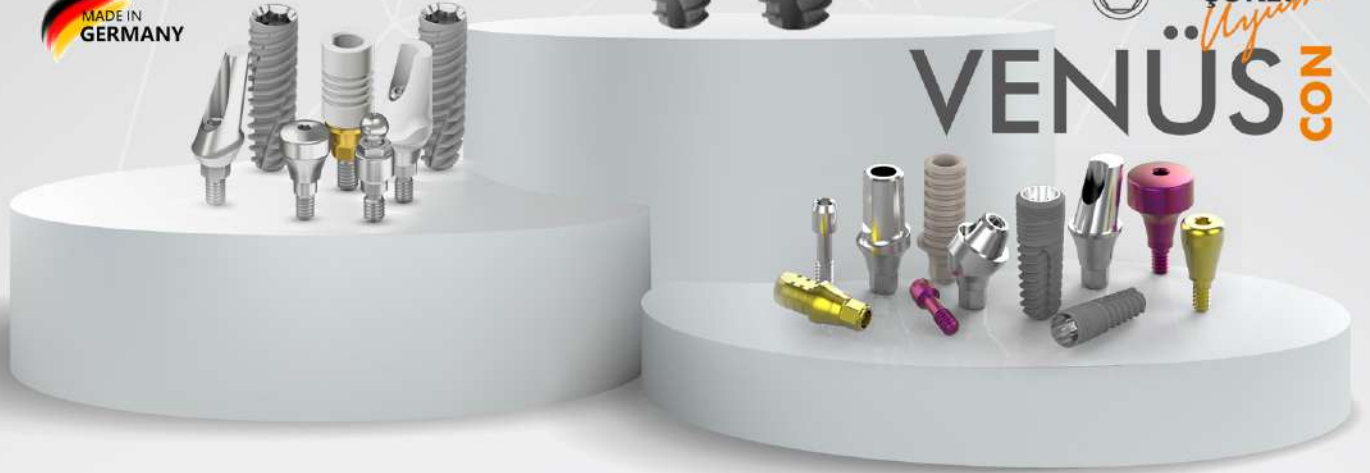
Güçlü bir aile...

Estetik, Hızlı, Dijital Çözümler Sunan Yerli ve Global Markalarımızı Deneyimleyin.

iRES⁺
complete
solutions
for oral
surgery
Made in Switzerland

MB Medigma
Biomedical
GmbH

TEK
PLATF^{ORM}
ÇOKLU
Uygun
VENÜS
COM

 Kara Grup

@karagrup_tr

☎ 444 5 722

✉ info@karadental.com

OptiShade™

Pratik Üniversal Kompozit Sistemi

Sadece üç renkle iş akışınızı kolaylaştırın.

Adaptive Response Technology (Uyumlu Yansıma Teknolojisi) ile güçlendirilmiş OptiShade, sadece 3 renkle 16 VITA® klasik rengini karşılar. Mükemmel şekillendirilebilme özellikleri ve estetiği yüksek restorasyonların güveniyle birlikte, renk seçiminde hem kendinize zaman kazandırın hem de materyal stoğu yönetiminizi sadeleştirin. Hastalarınızı güvenle gülümsetmeye devam ederken, OptiShade ile iş akışınızı kolaylaştırın.

OptiShade™ hakkında daha fazla bilgi almak için websitemizi ziyaret edin:
www.kerrdental.com/tr-tr

Kerr Turkey | Küçükbakkalköy mah. Rüya Sok. Çubukçuoğlu İş Merkezi
No:11 Kat:2-3 Ataşehir | 34750 İstanbul | Turk

Kerr™

Ağız Diş ve Çene Cerrahisi için
360° Çözüm

UNIQUELY

U

AB

Superior Implant Technology

AB Dental
Yüksek Teknolojinin AB'si

AB DENTAL VE TIBBİ CİHAZLAR SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

İçerenköy Mah. Mahirbey Sok. Kutay Han No:1 D:9 Ataşehir- İSTANBUL

Tel: +90 216 519 53 00 | Faks: +90 216 519 53 01 | e-posta: bilgi@abdental.com.tr | <http://abdental.com.tr>

 facebook.com/ABDENTALTR

 instagram.com/ABDENTALTR

 0545. 516 53 00

Gülüşünüz bizim için değerlidir

**RUTHINIUM KULLANIN,
FARKI HISSEDİN!**

ACRY PLUS

4 katmanlı akrilik diş

ACRY LUX

3 katmanlı akrilik diş

ACRY ROCK V

2 katmanlı akrilik diş

TDBD 204

HAZİRAN 2023

TDBD

bu

sayıda

- 11 BAŞYAZI
TDB Genel Başkanı A. Tarık İşmen
- 13 TDB GÜNDEMİ
TDB Genel Sekreteri Emel Eroğlu
- 14 İMZACI OL!
Dişhekimlerinin sorunlarını hükümete ve siyasi partilere duyurmak üzere internet üzerinden düzenlenen imza kampanyası devam ediyor.
- 14 GENÇ ARAŞTIRMACI TEŞVİK ÖDÜLÜ
Türk Dişhekimleri Birliği tarafından genç dişhekimi bilim insanlarını teşvik etmek amacıyla '100. Yıl Genç Araştırmacı Teşvik Ödülü' verilecek.
- 15 DEPREM BÖLGESİNDEKİ ODA BAŞKANLARIYLA TOPLANTI
6 Şubat deprem felaketi sonrası yapılabileceklerin değerlendirildiği toplantı 14-15 Haziran 2023 tarihlerinde TDB Genel Merkezinde yapıldı.
- 18 IDEX KAPILARINI 18. KEZ AÇTI
DİŞSİYAD'ın düzenlediği IDEX fuarı 25-28 Mayıs 2023 tarihlerinde İstanbul'da yapıldı.

Sahibi TDB Merkez Yönetim Kurulu adına
Ahmet Tarık İşmen
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Emel Eroğlu
Yayın türü Yaygın süreli yayın
Yayın aralığı Aylık
Dili Türkçe
Editör Hakan Sürmen
Görsel yönetmen
Şeref Kartal

Yayın Kurulu
Ayça Hor
H. Emre Harbaloğlu
İnci Yağdırın
Tuğba Alaybeyoğlu Gürbüz,
Gizem Bayraktaroğlu
Elif Peker Tunç
Fotoğraf Oğuz Dönmez
Reklam için başvuru
Tel: 0.212.327 84 41 (pbx)

Yayın tarihi Haziran 2023
Editöryal üretim ve yapım
Nisan İletişim
Basın Yayın Ltd. Şti.
Tel: 0.212.327 84 41
nisaniletisim@gmail.com
Cihannüma Mah. Salih Efendi
Sok. Mistaş İşhanı 2/9
Beşiktaş İSTANBUL

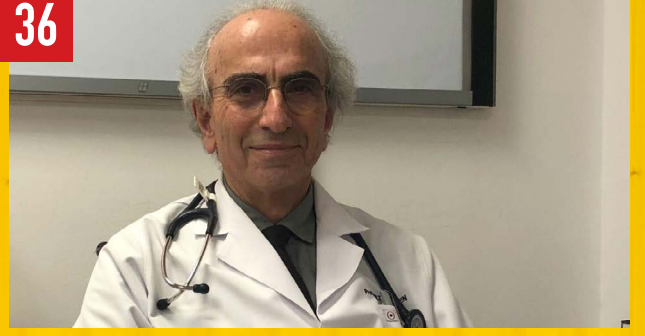
Yönetim yeri ve yazışma adresi
Kızılırmak Mah. 1446. Cad.
Alternatif İş Merkezi
No: 12/38 Çukurambar
Çankaya - ANKARA
Tel: 0.312.435 93 94
Fax: 0.312.430 29 59
www.tdb.org.tr
e-mail: tdb@tdb.org.tr
ISSN: 2791-8416

26

28

36

30

44

50

- 22 **PERŞEMBE AKŞAMI SEMİNERLERİ SEZONU KAPATTI**
İzmir Dişhekimleri Odası'nın en çok ilgi gören etkinlikleri arasında yer alan 'Perşembe Akşamı Seminerleri' 2022-2023 dönemi sona erdi.
- 26 **"İYİ" DİŞHEKİMLERİNİ BEKLİYORUZ"**
TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi bilimsel programı hakkında Bilimsel Komite Başkanı Prof.Dr. Sedat Küçükay'dan bilgi aldık. Küçükay, meslektaşlarımıza çağrı yaparken Prof. Wesselink'in sözlerine gönderme yaptı.
- 28 **'KATILIM ÜCRETLERİNİ ÇOK DÜŞÜK TUTTUK'**
TDB Kongre Sorumlusu Merkez Yönetim Kurulu üyesi Tolga Beray'la Kongre organizasyonunun geldiği nokta üzerine konuştuk.
- 30 **'ELİMİZDEKİ İNSAN MALZEMESİNİ HEBA EDİYORUZ'**
Forsyth, Harvard, Boston gibi dünyanın en önemli fakültelerinde ders vermesine rağmen Türkiye'yi de çok yakından takip eden Prof.Dr. Alpdoğan Kantarcı dişhekimliğimizin geleceğine dair kaygılarını ifade etti.
- 52 **SÜREKLİ DİŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ KREDİLENDİRİLMİŞ SORULAR**

- 36 **'HARCAMALAR ARTARKEN SAĞLIK ÖLÜYOR'**
Prof.Dr. Taner Gören'in geçtiğimiz aylarda yayımlanan "Sağlığın Ölümü" adlı kitabı klinik tıbbın piyasa baskısı altına girmesi ve bunun halk sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri üzerine eğiliyor.
- 43 **SES DALGASIYLA DİŞ TAŞI TEMİZLEME CİHAZI**
Prof.Dr. Mehmet Ali Kılıçarslan'ın 2020 yılından itibaren patent başvurusunu yaptığı buluşlardan ilki 2023 yılında patent olarak tescillendi.
- 44 **KARLI DAĞLARDAN SERİN SULARA**
Mesleğini Kayseri'de sürdüren uzman dişhekim Şefik Kolçakoğlu adrenalin sporları başta olmak üzere sporun hemen her türüyle ilgileniyor.
- 48 **LİNDA TEYZE'NİN KAFATASI**
Dünya Edebiyatında Dişhekimliği'nde bu sayıda Aylin Balboa'nın 'Belki Bir Gün Uçarız' kitabında yer alan 'Linda Teyze'nin Kafatası' öyküsünden pasajlar var.
- 50 **AHIRIN ÂHİRİ**
Fatim Hazinesar "Süvari Ahır" olarak kullanılan binanın Eczacı ve 'Dişçi' okulları olarak kullanılmak üzere Darülfünun'a devredilmesinin izini sürüyor.

REKLAM İNDEKSİ

(Alfabetik sırayla)

AB DENTAL	06	EREN DİŞ DEPOSU.....	07	METRO DİŞ	ön kapak içi
BEGO	19	GÜLSA	03	NUCLEOSS	16-17
DİO İMPLANT	12	KARA DENTAL	04	ORAL B	24-25
		KERR	05	OSSTEM İMPLANT.....	10

WOPICK

Ağız sağlığınız için

ELDE TAŞINABİLİR AĞIZ DUŞU

360°

Ultra ince su akışı ve 360° dönen jet ucu

CLEAN
SOFT
MASSAGE

3 fırçalama modu
(Temiz, Yumuşak, Masaj)

ON/OFF

MODE

CLEAN

SOFT

MASSAGE

WOPICK
OSSTEM®

Diş eti masajı için
1.200/dak'da titreşen akış

Ag⁺

Gümüş iyon filtresi

320ml
Geniş su deposu

OSSTEM®
IMPLANT

Kontenjanların düşürülmesini bekliyoruz

A. Tarık İşmen TDB Genel Başkanı

Merhaba, Önümüzdeki ay dişhekimliği fakültelerinin 2023-24 eğitim yılı için belirledikleri kontenjanlar açıklanacak. Bu vesileyle bir kez daha uyarılarımızı yapmak istiyoruz.

Özellikle son 15 yılda kontrolsüzce açılan yeni dişhekimliği fakülteleri ve katlanarak artan kontenjanlar olumsuz sonuçlarını son birkaç yıldır göstermeye başladı. TDB olarak bu ülkenin önemli bir insan kaynağı olan ve yüksek puanlarla fakülterlere giren gençlerin mezuniyet sonrasında yaşayacakları problemler de dahil olmak üzere bu olası sonuçları yıllardır projeksiyonlar halinde ilgililere aktarmamıza rağmen hiçbir düzeltme çabası göremiyoruz.

Geçtiğimiz yıl Türkiye’de kurulu 104 fakültenin 90’ı eğitim veriyordu ve yıllık kontenjanları 8807 olarak açıklanmıştı. Bu sayıların KKTC ve Orta Asya cumhuriyetlerindeki fakülteleri kapsamadığını düşünülürse tablonun daha da vahim olduğu anlaşılacaktır. Türkiye’nin nüfus artış hızı, ağız diş sağlığı hizmetlerine olan talep gibi parametreler göz önünde bulundurularak yapılan tüm hesaplar Türkiye’ye her yıl 1500-1700 civarında yeni dişhekiminin yeterli olacağını gösteriyor. Sağlık Bakanlığının projeksiyonları da bu yöndeydi. Dişhekimine başvuru sıklığımız çok düşük olmasına rağmen nüfus/dişhekimisi oranında bugünden İngiltere, Avusturya, Hollanda gibi ülkeleri geçmiş durumdayız!

Bu sayılardan kolayca anlaşılabilir gelecek senaryosu şudur: Her yıl binlercesini, bazısını iyi bazısını yetersiz eğitimlerle mezun ettiğimiz meslektaşlarımız işsizlikle düşük ücretler arasında seçim yapmaya mahkum olacak. Devlet, bu kontenjanların açılmasına göz yummasına rağmen mezunların çok küçük bir kısmını istihdam edebiliyor.

Bu politikanın dişhekimisi enflasyonuna yol açtığını, mesleğin saygınlığını zedeleyecek bir noktaya doğru gittiğini usanmadan söylüyoruz. Bu gençler dişhekimliğinin nasıl bir noktaya sürüklendiğini bilmeden bu fakülteleri tercih ediyorlar ve en düşüğü % 3’lük sıradan bu fakülterlere giriyor. Yeni fakültelerin, ister devlet ister vakıf üniversitesi olsun, birçoğunda öğretim üyesi

kadrosunun son derece yetersiz olduğunu görüyoruz. Geçtiğimiz yıl Prof.Dr. Taner Yücel hocamızın yaptığı çalışma, öğretim üyesi/öğrenci oranının AB ülkelerinde 1/9 iken Türkiye’de 1/14 olduğunu, üstelik bu kontenjan artışı devam ederse var olan bu 1/14 oranını koruyabilmek için bile 2030’a kadar 7500 civarında öğretim üyesi yetiştirmemiz gerektiğini gösteriyordu. Bunun mümkün olmadığını eminiz bu politikaları sürdürenler de biliyor. Bu sayımızda röportajını okuyacağınız, dünyanın en önemli dişhekimliği fakültelerinde eğitim veren hocalarımızdan biri olan Prof.Dr. Alpdoğan Kantarcı’nın çok güzel ifade ettiği gibi “elimizdeki insan kaynağını heba ediyoruz”.

Acilen; kontenjanlar düşürülmeli, sıralama barajı 50 bine düşürülmeli, yeni fakültelerin açılması durdurulmalı, açılmış olanlardan yetersiz fakültelerin öğrenci almaları engellenmelidir.

Deprem ve sonrasındaki büyük dağınıklık malesef ülke gündeminden düştü ama TDB olarak bölgeyi de bölgedeki meslektaşlarımızı unutmuş değiliz. Deprem bölgesindeki meslektaşlarımızın yaşadığı güçlükleri hafifletmeye yönelik çalışmalarımız devam ediyor. Kaynaklarımızı mümkün olduğunca efektif kullanarak bölgedeki meslektaşlarımıza konteyner muayenehaneler sağlamaya devam ediyoruz. Sektör firmalarımızın, Odalarımızın ve meslektaşlarımızın destekleriyle yeniden çalışabilmelerini sağlamaya çalışıyoruz. Katkıda bulunan tüm paydaşlarımıza da bir kez daha teşekkür ediyoruz.

Cumhuriyet’in 100. Yılı konseptiyle planladığımız TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi hazırlıkları bütün hızıyla devam ediyor. Fuar kısmı tamamlandı, bilimsel program yayımlanma aşamasına geldi, sosyal program da önümüzdeki ay içerisinde netleşecek. Cumhuriyet’in 100. Yılı’na yakışır bir çerçevede görkemli bir Kongre olacak. Meslektaşlarımızın takvimlerine işaretlemelerini, kayıtlarını tamamlamalarını rica ediyoruz; 100. Yılda birlikte olalım!

Sağlıklı, mutlu bir bayram geçirmeniz dileğiyle, hoşçakalın.

DIM 2023

DIO Uluslararası Buluşması 2023

BUSAN GÜNEY KORE

18 - 25 Ekim 2023

DIO

Instagram Facebook YouTube LinkedIn Twitter | dioimplantr
www.dioimplant.com.tr

Sorunlarımızı birlikte çözmek için İmzacı ol

Halkın iradesine saygı

14 Mayıs ve 28 Mayıs tarihlerinde gerçekleştirilen seçimler öncesinde ülkemize ve mesleğimize dair yeni bir dönemin başlayacağı umudunu taşıyorduk. Küresel ve ulusal ekonomik krizden çıkmanın yolunun, en azından hukukun işlediği, adaletin sağlandığı, hak ve özgürlüklerin ihlale uğramadığı, kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi için çalışmaların yapıldığı, kadınlar, çocuklar ve farklı cinsel eğilimi olan insanların korunduğu, tüm süreçlerde demokratik tutumun işletildiği bir ülke olmaktan geçtiğini de bilerek değişimin gerekliliğine inanıyorduk. Seçimler yapıldı ve mevcut düzenin ve iktidarın devamını tercih eden bir sonuç ortaya çıktı. Meslek örgütü olarak çalışmalarımızı bugüne kadar bağlı olduğumuz ilke ve değerler üzerinden, kararlılıkla sürdüreceğimizi tekrarlamış olayım.

Taleplerimize bir imzayla destek olun

Taleplerimizle ilgili iki ay kadar önce bir imza kampanyası başlatmıştık. Bunu aralıklarla gündeme taşıyarak imza sayısını artırmayı hedefliyoruz. Yeni yasama yılı başlamadan bu taleplerimizin yasal düzenlemelerle hayata geçirilmesi için etkin ve süreklilik gösteren bir eylemlilik planlıyoruz. Konuyla ilgili önümüzdeki günlerde Odalarımızla yapılacak çalışmalarla ortaya çıkacak eylem takvimini paylaşacağız. Sonuç alıcı olması açısından hem [imza kampanyasına](#) hem de sonrasında yapılacaklara katılımın önemli ve değerli olduğunu belirtmek isterim.

Deprem bölgesindeki çalışmalarımız

13-14 Haziran tarihlerinde Ankara'da deprem bölgesindeki dişhekimleri odalarımızın başkanlarıyla bir araya geldik ve bugüne kadar yaptığımız çalışmaları birlikte değerlendirdik. Depremden zarar gören meslektaşlarımız için uzun soluklu olacak şekilde sarf malzemesi temin etmek üzere yaptığımız çalışmalar da sonlamak üzere.

Depremle ilgili önemli bulduğum diğer bir konu da TDB ve dişhekimleri odaları olarak yaptığımız tüm çalışmalarını bir kitapta toplamış olmamız. TDB olarak ilk andan itibaren sahip olduğumuz tüm imkânlarla depremden zarar gören Odalarımızın, meslektaşlarımızın ve vatandaşlarımızın yanında olduk. Depremle ilgili bölgede yaptığımız çalışmaların toplandığı **'6 Şubat Depremi ve Yapılan Çalışmalar'** isimli kitaba TDB web sayfasından ulaşılabilir. Yapılanların bilinmesi ve tarihe not düşmek için kayıt altına alınması açısından çok değerli olan kitap yayınlarımız arasında yerini aldı. Kitap bölgede devam eden çalışmalarla belli periyotlarda güncellenecek.

100. Yıl Kongresi

Cumhuriyetimizin 100. yılına yakışır bir kongre için Ankara Dişhekimleri Odamızla birlikte yürüttüğümüz çalışmalar yoğun olarak devam ediyor. Kongre web sayfasından artık tamamlanmak üzere olan bilimsel programa da ulaşılabilir.

Bugünden yarına birazcık umut saklayarak...

Deprem sonrası TDB'nin bölgede yaptığı çalışmaların derlenen kitaba TDB web sitesinden ulaşılabilir.

TDB Kongresi Cumhuriyet'in 100. yılını doldurduğu günlerde, 26-29 Ekim 2023 tarihlerinde yapılacak.

Sorunlarımızı hep birlikte çözmek için

İMZAÇI OL

TALEPLERİMİZİ BİRLİKTE İLETİYORUZ!

- ▶ Muayenehanelerde dişhekiminin yanında dişhekimi sigortalı çalışabilmelidir.
- ▶ Deprem bölgesinde bulunan dişhekimlerine kamuya atanmada öncelik verilmelidir.
- ▶ Meslekte 15 yılını dolduranlara Yeşil Pasaport hakkı verilmelidir.
- ▶ SSK ve Bağkur emeklisi dişhekimlerine de ek ödeme hakkı tanınmalıdır.
- ▶ Fiili hizmet zammı tüm dişhekimlerine uygulanmalıdır.
- ▶ Kamuda performans sistemi kaldırılmalıdır.
- ▶ Sağlıkta şiddeti ortadan kaldıracak yeni düzenlemeler yapılmalıdır.
- ▶ Özel sağlık kuruluşlarında çalışan dişhekimlerinin özlük hakları için düzenlemeler yapılmalıdır.
- ▶ Yönetmeliğimiz TDB'nin önerileri dikkate alınarak yeniden düzenlenmelidir.
- ▶ MBYS iptal edilmelidir.
- ▶ Sağlık hizmetlerinde KDV %1 olmalıdır.
- ▶ Dişhekimleri askerlik hizmetini kamu kurumlarında çalışarak yerine getirmelidir.

MESLEKİ SORUNLARIMIZIN TEMEL KAYNAĞI OLAN DİŞHEKİMİ SAYISINDAKİ AŞIRI ARTIŞI DURDURMAK İÇİN:

- ▶ Yeni dişhekimliği fakültesi açılmamalı,
- ▶ Eğitime başlamamış olan fakültelere öğrenci alınmamalı,
- ▶ Eğitim verenlerde kontenjanlar arttırılmamalıdır.

TDB 100. Yıl Genç Araştırmacı Teşvik Ödülü

Türk Dişhekimleri Birliği tarafından genç dişhekimleri bilim insanlarını teşvik etmek, bu araştırmalara ve araştırmacılara Türk Dişhekimleri Birliği kongreleri sırasında görünürlük kazandırmak ve başarılarını ödüllendirmek amacıyla '100. Yıl Genç Araştırmacı Teşvik Ödülü' verilecek.

TDB '100. Yıl Genç Araştırmacı Teşvik Ödülü' yarışması, Ankara'da 26-29 Ekim 2023 tarihlerinde Congressium Kongre Merkezinde gerçekleştirilecek olan TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi kapsamında yapılacak.

YARIŞMANIN KAPSAMI

Dişhekimliği ve dişhekimliği ile ilişkili bir alanda/alanlarda yapılmış araştırmalar yarışma kapsamında değerlendirilecektir. Daha önce yayınlanmamış ve başka bir kongrede sunulmamış orijinal nitelikte çalışmalar yarışmanın kapsamındadır.

ÖDÜLLER

Birincilik ödülü 50.000 TL

İkincilik ödülü 30.000 TL

Üçüncülük ödülü 20.000 TL

Ön elemelerde seçilen diğer 7 araştırmacı ise FDI 2024 İstanbul Dünya Dişhekimliği Kongresine ücretsiz kongre kaydı ile ödüllendirilecektir.

BAŞVURU

Ödül başvuruları online bildiri gönderimi sistemi üzerinden, bildiri gönderimi sırasında yapılmaktadır. ○

[TDB 100. Yıl Genç Araştırmacı Teşvik Ödülü
Şartnamesi için tıklayınız...](#)

Deprem bölgesindeki Oda başkanlarımızla bir araya geldik

6 Şubat deprem felaketi sonrası bugüne kadar yapılanlar ve yapılabileceklerin değerlendirildiği toplantı 14-15 Haziran 2023 tarihlerinde TDB Genel Merkezinde yapıldı. Deprem bölgesindeki Oda başkanlarımızın katılımıyla gerçekleşen ve çeşitli önerilerin görüşüldüğü toplantı oldukça verimli geçti.

Toplantıya TDB Merkez Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyelerinin dışında Adana D.O. Başkanı **Fatih Güler**, Adıyaman D.O. Başkanı **Mahir Taştan**, Gaziantep D.O. Başkanı **M.Yücel Özbaş**, Hatay D.O. Başkanı **Nebil Seyfettin**, Kahramanmaraş D.O. Başkanı **Fatih Yıldırım**, Malatya D.O. Başkanı

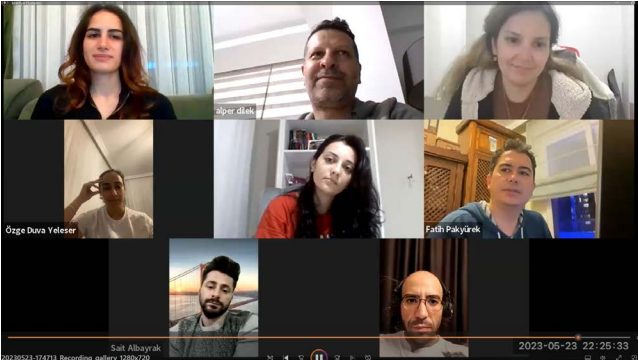

Miraçhan İnanmaz ve Osmaniye D.O. Başkanı **Burak Acun**'u temsilen **Enes Akbaba** katıldı. Mazeretleri nedeniyle Diyarbakır

D.O. Başkanı **Aslan Yiğit**, Elazığ D.O. Başkanı **Feti Ahmet Esmez** ve Şanlıurfa D.O. Başkanı **Ekrem Kaya** toplantıya katılmadılar.

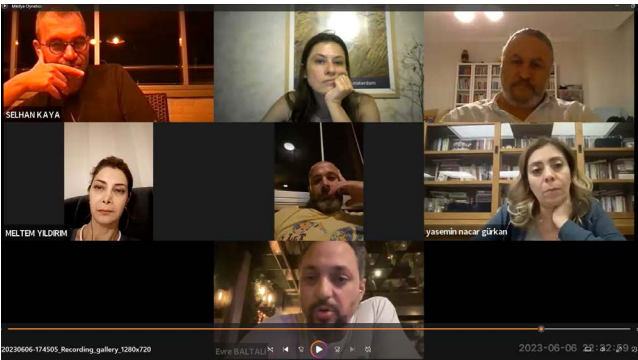
Komisyon çalışmalarından

Genç Dişhekimleri Komisyonu 23 Mayıs ve 7 Haziran'da çevrimiçi olarak toplandı. Komisyon Alper Dilek (Sorumlu MYK üyesi), Sait Albayrak, Yıldız Arslan, Özge Duva Yeleser, Ayşe Emek, Barış Kadıgil, Melisa Karabiyik, Tuğçe Nur Özdal, Mehmet Fatih Pakyürek ve Can Ünlü'den oluşuyor.

Sağlık Turizmi ve Ağız Diş Sağlığı Hizmetlerine Yansımaları Komisyonu 5 Haziran'da çevrimiçi olarak toplandı. Komisyon A. Selhan Kaya, Fatih Güler (Sorumlu MYK üyeleri), Mete Algen, Hakan Güneş, Kemal Devrim İşçi, İrfan Karababa, Mehmet Barış Küçük, Derya Öznam, Elif Peker Tunç, Aslı Tuncer, Gökhan Uzel ve Gassan Yücel'den oluşuyor.

Tanıtım ve Bilgilendirme Komisyonu Komisyonu 6 Haziran'da çevrimiçi olarak toplandı. Komisyon Tolga Beray, A. Selhan Kaya (Sorumlu MYK üyeleri), Musa Akyol, Meltem Çağın Alkan Yıldırım, Evre Baltalı, Özgür Başaran, Eşarı Öyküm Dilek, Işıl Karataş ve Yasemin Nacar Gürkan'dan oluşuyor.

TDB Akademi Yönetim Kurulu 12 Haziran'da çevrimiçi olarak toplandı. Kurul Fatih Güler (Koordinatör MYK üyesi), Prof.Dr. Taner Yücel (Başkan), Prof.Dr. Esra Yıldız (Genel Sekreter), Prof.Dr. Onur Şengün (SDE Yüksek Kurulu Başkanı), Prof.Dr. Kıvanç Bektaş Kayhan ve Özgür Başaran'dan oluşuyor.

NucleOSS™

daha kolay **daha** kullanışlı

nucleoss.com

Detaylı bilgi için web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

dünyanın en temiz 10 implant markasından biri

"Temiz Yüzey Sertifikası"
alan tek Türk implant üreticisi

IDEX kapılarını 18. kez açtı

Diş Malzemeleri Sanayici ve İş Adamları Derneği'nin (DİŞSİAD) düzenlediği İstanbul Ağız-Diş Sağlığı, Cihaz ve Ekipmanları Fuarı IDEX bu yıl 18. kez kapılarını açtı.

Diş Malzemeleri Sanayici ve İş Adamları Derneği'nden (DİŞSİAD) yapılan açıklamaya göre, 1 milyar dolarlık ekonomik hacme ulaşan ağız ve diş sağlığı malzemeleri sektörünün küresel vitrini olarak nitelendirilen Fuarın açılışına TDB Genel Başkanı **Tarık İşmen** ve İstanbul Dişhekimleri Odası Başkanı **Berna Aytaç**'ın da aralarında bulunduğu geniş bir davetli topluluğu katıldı.

Açılışta bir konuşma yapan DİŞSİAD Başkanı **Erkan Uçar**, sektördeki yerli üretim oranının son dört yılda yüzde 8'den yüzde 20 seviyesine ulaştığını belirtti. Uçar, "1 milyar dolarlık ekonomik hacme ulaşan sektörümüz geçen seneyi 200 milyon dolar ihracatla kapattı. Bu yıl en az 250 milyon dolar ihracat gerçekleştirmeyi hedefliyoruz" ifadelerini kullandı.

TDB Genel Başkanı Tarık İşmen de IDEX'e başarı dileyerek başladığı konuşmasında dişhekimliğinin güncel sorunlarından bahsederek kontrolsüzce çoğalan dişhekimliği fakültelerinin ve katlanarak artan kontenjanların bir dişhekimini enflasyonu oluşturduğuna dikkat çekti. Ağız diş sağlığının Sağlık Bakanlığı

Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarından geniş bir davetli grubunun katıldığı açılışta TDB Genel Başkanı Tarık İşmen de bir konuşma yaparak kontrolsüzce çoğalan dişhekimliği fakültelerinin yol açtığı dişhekimini enflasyonuna dikkat çekti.

nezdinde hâlâ bir genel müdürlükle değil de daire başkanlığıyla temsil edilmesinin de bir eksiklik olduğunu vurguladı.

İstanbul Umum Diş Protez Teknisyenleri Odası Başkanı **Muharrem Değerli**, Diş Teknisyenleri Dernekleri Federasyonu Başkanı **Hüseyin Berkaş**, İstanbul Kimyevi Maddeler İhracatçıları Birliği İKMİB

Başkanı Adil Pelister, İstanbul Sağlık Müdürü Prof.Dr. Kemal Memişoğlu ve Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Başkanı Dr. Asım Hocaoğlu da birer konuşma yaptı.

Fuar kurdelesinin birlikte kesilmesinin ardından protokol katılımcıları hep birlikte firma standlarını gezerek firma yetkilileriyle görüş alışverişinde bulundular.

BEGO'yla Köklü Geçmiş Sağlam Gelecek

- 133 Yıllık Tecrübe
- Üstün Alman Teknolojisi
- Geniş Servis Ağı

Havacılık parkında bilimsel toplantı

Eskişehir Dişhekimleri Odası 3 Haziran 2023 tarihinde Vecihi Hürkuş Havacılık ve Teknoloji Parkı'nda bir bilimsel etkinlik düzenledi. **Prof.Dr. Duygu Karakış**'ın 'Protetik Diş Tedavilerinde Okluzal Yaklaşımlar' başlıklı sunumunu yaptığı toplantı özellikle genç meslektaşlarımızın ilgisini çekti ve beğeniyle dinlendi.

Oda, 6 Şubat'ta yaşanan Kahramanmaraş depremleri sonrası desteğini esirgemeyen meslektaşlarımıza teşekkür etmek adına Tepebaşı Belediyesi işbirliğiyle 11 Haziran 2023 günü bir kahvaltı organizasyonu yaptı. TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Tolga Beray'ın da katıldığı toplantıda bölgeye giden meslektaşlarımızın paylaştıkları anılar hem duygulandırdı hem de mesleğimizde birlik ve beraberliğin ne kadar önemli olduğunu bir kere daha hatırlattı.

Prof.Dr. Duygu Karakış'ın konuşmacı olduğu eğitim Vecihi Hürkuş Havacılık ve Teknoloji Parkı'nda yapıldı.

Depremzedelerle dayanışma toplantısına Tepebaşı Belediye Başkanı meslektaşımız Ahmet Ataç da katıldı.

Muğla'da yılın ilk semineri

Muğla Dişhekimleri Odası 2023 yılının ilk seminerini 21 Mayıs'ta gerçekleştirdi. Ostem implant işbirliğiyle düzenlenen etkinlikte **Dr. Burak Yurtbilir** 'Tek Dişten Totale Immediat Fonksiyonel Yükleme' başlıklı bir sunum yaptı.

Seminerin açılış konuşmasını yapan Muğla Dişhekimleri Odası Başkanı Doruk Alp oda faaliyetleri hakkında bilgi verdi ve dişhekimliğinin geleceği üzerine görüşlerini paylaştı.

Ankara
2023

Ajandanıza not edin:

TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi
26-29 Ekim 2023'te Ankara'da

Ankara'da sezonun son etkinliđi

Elde edilen gelirin ADO Burs Fonu'na aktarıldığı "Uygulamalı Temel İmplantoloji Kursu" 11 Haziran'da gerçekleştirildi (solda). ADO Yönetim Kurulu üyeleri 18 Mayıs'ta düzenlenen toplantıda Etimesgut ve Sincan bölgelerinde çalışan meslektaşlarımızla bir araya geldi.

Bölge toplantısı

Ankara Dişhekimleri Odası (ADO) Yönetim Kurulu üyeleri 18 Mayıs'ta düzenlenen toplantıda meslektaşlarımızla bir araya geldi. Etimesgut ve Sincan bölgelerinde çalışan dişhekimlerinin katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda mesleki ve güncel konular görüşüldü.

Bilimsel etkinlikler

ADO Perşembe seminerlerinin bu dönem için sonuncusu 25 Mayıs'ta **Prof.Dr. Ufuk Toygar Memikođlu**'nun 'Uykuda Solunum Bozukluklarında Dişhekimlerinin Rolü' ve **Prof.Dr. Kemal Çalışkan**'ın 'Vital ve devital dişlerde endodontik tedavi endikasyonları? Apeksogenez, Apeksifikasyon ve Revaskularizasyon' başlıklı sunumlarıyla yapıldı.

Elde edilen gelirin ADO Burs Fonu'na aktarıldığı "İnformatif Dental Fotoğrafçılık Kursu" 21 Mayıs'ta, "Uygulamalı Temel İmplantoloji Kursu" 11 Haziran'da gerçekleştirildi.

ADO Klinik Bilimler Dergisi'nin yeni sayısı yayımlandı. www.ado.org.tr web sitesinden ulaşabilirsiniz.

19. Çalışma dönemi ara raporu

ADO Yönetim Kurulu 8 Haziran'da üyelerle bir araya gelerek 19. çalışma dönemi ara raporunu sundu. Mesleğimiz ve meslek örgütümüze ilişkin yeni dönemde neler yapılabilir, bir dönem nasıl geçti gibi çeşitli konularda görüş alışverişinde bulunuldu.

ADO Klinik Bilimler Dergisi'ne ulaşmak için görsele tıklayabilirsiniz. ADO Yönetim Kurulu 8 Haziran'da üyelerle bir araya gelerek 19. çalışma dönemi ara raporunu sundu (sağda).

Zonguldak'ta 'sütür teknikleri' kursu

Zonguldak Dişhekimleri Odası 11 Haziran günü Oda binasında Karabük Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'den Doç.Dr. Gülhan Kocaman'ın katılımıyla sütür teknikleri üzerine konferans ve uygulamalı kurs düzenledi.

İzmir'de Oda aktivistlerine teşekkür toplantısı

Perşembe Akşamı Seminerleri sezonu kapattı

İzmir Dişhekimleri Odası'nın en çok ilgi gören etkinlikleri arasında yer alan 'Perşembe Akşamı Seminerleri' 2022-2023 dönemi sona erdi. Sezon boyunca İzmir Dişhekimleri Odası Konferans salonunda gerçekleştirilen ve meslektaşlarımızın yoğun ilgi gösterdiği seminerler önümüzdeki sezon da devam edecek.

Yeni mesleki gelişmelerin anlatıldığı ve tartışıldığı çok sayıda meslektaşımızın katılımıyla gerçekleştirilen perşembe seminerlerinde geçtiğimiz ay **Prof.Dr. Pınar Meriç Kantar** "Cerrahi Endikasyonlarda Biyomateryallere Genel Bakış" konulu sunumunu gerçekleştirdi. 4 Mayıs günü de **Doç.Dr. Hicran Dönmez Özkan** "Endodontide Zor Vakaların Klinik Yönetim İpuçları" konusunu anlattı.

Sezonun son perşembe seminerinde **Doç.Dr. İlhan Uzel**'in "Pedodontide Yer Tutuculara Güncel Bakış" konulu semineri gerçekleştirildi. Seminer sonunda İZDO Yönetim Kurulu üyesi **Özkan Akgün**, Doç. Dr. İlhan Uzel'e sertifika sunarak teşekkür etti.

İZDO'dan teşekkür gecesi

İzmir Dişhekimleri Odası sosyal ve sanatsal etkinliklerinde görev alan,

depremden etkilenen dişhekimliği öğrencilerine burs desteği veren ve gönüllü olarak deprem bölgesine giden meslektaşlarına teşekkür gecesi düzenledi.

İZDO Yönetim Kurulu üyelerinin ev sahipliğinde gerçekleştirilen gecede konuşma yapan Oda Başkanı **Deniz Çağında**, 'Birlikte Güçlüyüz' sloganı altında deprem bölgesinde

sağlık hizmetine katkıda bulunan ve depremden etkilenen öğrencilere burs desteği sağlayan meslektaşlarımızın yanı sıra İzmir Dişhekimleri Odası'nın kültür-sanat ve sosyal etkinliklerinde emeği geçenlere teşekkür ederek katkıları için minnet duyduklarını söyledi. Gecede Dişhekim **Dilek Kara** da kısa bir stand up gösterisi gerçekleştirdi.

İzmir Dişhekimleri Odası çeşitli çalışmalarına destek veren meslektaşlarımıza teşekkür gecesi düzenledi.

Perşembe Akşamı Seminerleri'nde 4 Mayıs'ta Doç.Dr. Hicran Dönmez Özkan "Endodontide Zor Vakaların Klinik Yönetim İpuçları" konusunu anlattı.

31 Mayıs'ta Prof. Dr. Z. Hale Cimilli ve Prof. Dr. Cafer Türkmen'in verdiği 'Anterior Dişlerde Fiber Post ve Direkt Kompozit Restorasyonları' kursu katılımcıları.

İstanbul'da bilimsel etkinliklerin sezon finali

Bilimsel etkinlikler

İstanbul Dişhekimleri Odası (İDO) tarafından düzenlenen 'Anterior Dişlerde Fiber Post ve Direkt Kompozit Restorasyonları' kursu, 31 Mayıs 2023 tarihinde İDO Yılmaz Manisalı Eğitim Merkezi'nde yapıldı. Kursun eğitmenliğini **Prof.Dr. Hale Cimilli** ve **Prof.Dr. Cafer Türkmen** yaptı.

Eğitim sonunda, kursa katılan dişhekimlerine katılım belgeleri Oda Başkanı **Berna Aytaç** tarafından verildi.

Yine 31 Mayıs'ta Şişli Belediyesi Nâzım Hikmet Kültür ve Sanat Evi'nde, **Prof.Dr. Filiz Namdar**

Pekiner'in sunumuyla "Oral Mukoza Hastalıklarının Tanı Kriterleri: Ne, Nerede, Ne zaman?" konulu eğitim yapıldı.

3 Haziran 2023 tarihinde, Yalova'daki meslektaşlarımızın talebi üzerine, Yalova Halk Eğitim Merkezi'nde ise **Prof.Dr. Coşkun Yıldız**'ın sunumuyla "Lamina Veneer Restorasyonlar" konulu eğitim yapıldı..

IDEX açılışı

İstanbul Dişhekimleri Odası Yönetim Kurulu DİŞSİAD'ın organize ettiği IDEX fuarının açılışında yer aldı. Oda Başkanı Berna Aytaç da açılış

töreninde bir konuşma yaparken fuar Oda üyeleri için bir stant alanı da oluşturdu.

Oda üyelerinin pek çok Oda hizmetine (üye belgesi, oda kimlik kartı başvurusu, aيدات yapılandırma vb) erişebildiği stantta ayrıca Oda danışmanları tarafından hukuki ve mali konularda da danışmanlık hizmeti verildi.

İDO Yönetim Kurulu'nun stantta üyeleriyle bulunduğu IDEX'te fuar boyunca imza kampanyası sürdürüldü, emeklilikte eşitlik, yeşil pasaport hakkı ve ek ödemede adalet gibi iyi koşullarda hekimlik talepleri hekimlerle tartışıldı.

DİŞSİAD'ın organize ettiği IDEX fuarının açılışına İDO ve TDB yöneticileri de katıldı (solda). Prof.Dr. Coşkun Yıldız'ın "Lamina Veneer Restorasyonlar" konulu eğitim toplantısı Yalova Halk Eğitim Merkezi'nde yapıldı.

DÜNYADA
DIŞ HEKİMLERİNİN
1 NUMARALI
TAVSİYESİ

Oral-B iO™

**Kişiselleştirme,
Daha önce hiç
olmadığı kadar.**

**YENİ
iO SERİSİ
iOsense™ ile**

iO Sense™ akıllı şarj cihazı, yapay zeka desteği ile kişiselleştirilmiş mükemmel temizlik için fırçalama tempoları, basıncına ve yerleşimine rehberlik eder.

Oral-B

DENSIFY™

Diş minesi güçlendirme ve koruma

Remineralizasyon Yoluyla

YENİ

PROFESSIONALLY DESIGNED
PROFESYONELCE TASARLANDI

Oral-B

PROFESSIONAL

DENSIFY™

HELPS STRENGTHEN AND PROTECT
TOOTH ENAMEL

DAILY PROTECTION

Diş minesini korumaya ve
güçlendirmeye yardımcı olur

GÜNLÜK KORUMA

MEMNUN KALMAZSANIZ

**PARANIZIN
3KATI
İADE***

PROFESYONELCE
TASARLANDI

*Para iade garantisi ile ilgili detaylı bilgi için: www.oralb.com.tr

**Kongre Bilimsel Komitesi Başkanı
Prof.Dr. Sedat Küçükay:**

'İyi' dışhekimlerini bekliyoruz

'100 yıllık heyecanla ve umutla' sloganıyla organize edilen TDB 27. Uluslararası Dışhekimliği Kongresi Cumhuriyet'in 100. yıldönümünde 26-29 Ekim 2023'te Ankara Congressium'da yapılacak. Kongre bilimsel programı da büyük oranda netleşti. Programda hangi konulara hangi toplantı türlerine ağırlık verildiği üzerine Bilimsel Komite Başkanı Prof.Dr. Sedat Küçükay'dan bilgi aldık. Küçükay, meslektaşlarımıza çağrı yaparken Prof. Paul Wesselink'in sözlerine gönderme yaptı.

Kongre bu yıl Cumhuriyet'in 100. Yılı konseptiyle organize ediliyor. Bunun nasıl bir anlamı var sizce?

Bunun elbette kolayca tahmin edilebilecek büyük bir anlamı var. Biz de her yıl organize ettiğimiz TDB kongresini farklı bir boyutta, farklı bir içerikte yapmayı deniyoruz. Cumhuriyet'in 100. yılına layık bir bilimsel program olsun, Cumhuriyet'in 100. yılına layık bir Kongre olsun diye yola çıktık. Başarımızı tabii Kongre sonrasında meslektaşlarımız değerlendirecek ama hedefimiz çok özel bir Kongre yapmak.

Bu yılın başlarında yaşadığımız deprem de bizi bu konuda biraz motive etti, çünkü yaraları sarmaya yönelik yeni bir umutla, yeni bir heyecanla başlayacağımız bir Kongre olsun istiyoruz. Kongre sloganımız da alışlageldiği gibi bilimsel değil toplumsal bir tema üzerinden belirlendi: '100 yıllık heyecanla ve umutla'.

Bilimsel Komite nasıl oluşturuldu?

Bilimsel Komite'yi oluştururken şöyle bir yöntem izledik: Genellikle hemen her anabilim dalından bir öğretim üyesi Bilimsel Komite'ye alınır. Bu yıl benim önerimle her anabilim dalından iki öğretim üyesi almaya karar verdik; biraz daha geniş bir Komite oluşturduk yani.

Bunun nedeni de tek bir kişi karar vermesin, o anabilim dalındaki iki öğretim üyesi farklı yön-

lerden yaklaşarak daha farklı konuşmacıları önersin ve Bilimsel Komite daha geniş seçenekler arasından karar verebilsin diye düşündük.

Komite'deki arkadaşlarıma buradan da teşekkür etmek istiyorum. Çok uyumlu bir çalışmayla çok kısa zamanda bilimsel programı büyük oranda tamamladık. Bütün toplantılarımızı online yaptık, hiç yüzyüze toplanamadık ama çok hızlı yol aldık. Bu da bir öğretim üyesi refleksi olsa gerek; birbirini tanıyan, ne yapmak istediğini anlayan deneyimli insanlar olması işimizi çok kolaylaştırdı.

Konferanslar dışında ne gibi toplantı türlerine yer vereceksiniz?

Klasik konferanslar ve kurslar dışında panellerimizi biraz daha farklı organize etme niyetindeyiz. Daha önce yine bir Kongrede panellere seri konferans adını vermiştik. Birbirinden bağımsız ama birbirini tamamlayan konuşmalarla bir paneli oluşturmuştuk. Bu sene de aynı şeyi yapmaya çalışıyoruz. Konuşmacılar daha kısa sürelerle belirli konuları anlatacak ve bir bütün ortaya çıkacak. Panellerde en çok sıkıntıya düştüğümüz konu süre kullanımındır. Hepimiz öğretim üyesiyiz ve çok anlatmaya eğilimliyiz; süreyi doğru kullanamadığımızda sonda çok sıkıştırdık ve dinleyicilere soru sormak için çok vakit kalmıyordu. Bu sene bunlara

özen göstermek istiyoruz.

Kurslar yine aynı ağırlıkta mı olacak?

Evet, orada büyük bir değişiklik yok. 30'a yakın kursumuz olacak. Her anabilim dalından en az iki üç kurs olacak şekilde planladık. Kongre boyunca da devam edecek.

Zaman zaman 'lunch and learn' ya da kahvaltılı toplantı gibi değişik toplantılar da yapılıyordu...

Bu yıl öyle bir eğitim planladık. Kişisel fikrimi belirtecek olursam, çok da hoşuma giden bir tarz değil bu ama Komite'deki arkadaşlardan da öyle bir teklif gelmedi, dolayısıyla gündemimizde yok.

Akademik olanla pratik olanın dengesini nasıl kuruyorsunuz?

Bu çok zor bir iş. Bugüne kadar Türk Endodonti Derneği'nde olsun Türk Dişhekimleri Birliği'nde olsun birçok kongrenin bilimsel programının hazırlanmasında yer aldım; çok memnun olanlar olduğu gibi 'bunlar hep bildiğimiz şeyler' diyenler de oldu. Bunun herkese hitap edecek bir dengesini oluşturmak çok zor ama kişisel fikrim için teorisi bilmeden pratiğini yapmanın olanaksız olduğu yönünde. O nedenle pratiğe yönelik ama altında teorik bilgisi de olan oturumlara ağırlık vermeye çalıştık.

Son yıllarda dişhekimlerinin bilimsel programa ilişkin talepleri hangi noktalarda yoğunlaşıyor?

Hangi salonların, hangi konferansların daha çok ilgi gördüğünü sayısal verilerden izleyebiliyoruz ve bunu dikkate alıyoruz ama sadece talep üzerinden belirlemiyoruz programı. Güncel konularda, muayenehane pratiğine yeni girmeye başlayan konularda konferanslarla yolu açmak mutlaka yapılması gereken bir iş. Fakat genele bakıldığında konferansları mümkün olduğunca her anabilim dalına eşit oranda dağıtmaya, bunu yaparken de güncel konuları tercih etmeye çalışıyoruz.

Bilimsel programın kesin çizelgesini oluşturabildiniz mi?

Büyük oranda oluşturduk, bir iki noktada yanıt beklediğimiz isimler var. Uluslararası planda isim yapmış

BİLİMSEL KOMİTE

Prof.Dr. E. Sedat Küçükay (Başkan)
Prof.Dr. Atilla Stephan Ataç
Prof.Dr. Ayşe Gülşahı
Prof.Dr. A. Cem Gürgan
Prof.Dr. A. Cemal Tınaz
Prof.Dr. Burak Çankaya
Prof.Dr. Bülent Cumhur Uludağ
Prof.Dr. Esra Ergin
Prof.Dr. Kıvanç Bektaş Kayhan
Prof.Dr. Korkud Demirel
Prof.Dr. Nimet Ünlü
Prof.Dr. Nur Mollaoğlu
Prof.Dr. Ömür Polat Özsoy
Prof.Dr. Tamer Erdem
Prof.Dr. Zafer Cavit Çehrelı
Prof.Dr. Zeynep Kayahan
Doç.Dr. Ayça Yılmaz

konusmacıların programları çok dolu oluyor, iki tarafın takvimini birbirine uydurmaya çalışıyoruz ama sanırım dergimizin yayımlandığı günlerde program da yayımlanmış olur.

Bu yıl çok sayıda yabancı konuşmacı çağırmadık. Her salonda simultane çeviri yapmak yerine az sayıda ama gerçekten fark yaratan konuşmacıları çağırmayı tercih ettik.

Dişhekimliği öğrencilerinden sadece beşinci sınıflar mı katılabilecek?

Evet. Öğrencilerin haricinde genç dişhekimlerine, özellikle pandemi döneminde mezun olanlara yönelik konferans ve paneller planlıyoruz. Bunları da Genç Dişhekimleri Komisyonu'nun bu meslektaşlarımızdan aldığı verilere göre, kendilerini eksik hissettikleri konulara göre belirledik.

Meslektaşlarımıza bir mesajınız var mı?

Bunu çok anlatırım, çok da sevdiğim bir anekdotdur. 20 yıl kadar önce İstanbul'da yapılan bir TDB kongresinde Kongre Gazetesi için endodontinin ikonik isimlerinden **Paul Wesselink**'le bir röportaj yapılmıştı. Sorulardan biri de Türkiye'deki dişhekimlerine ilişkin izlenimleri üzerineydi. Yanıtını çok beğenmişim, ben de burada tekrarlayayım: "Dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de eminim iyi dişhekimleri olduğu gibi kötü dişhekimleri de vardır. İyi dişhekimleri hastalarına karşı sorumluluk duyup yeni bir şey öğrenmek üzere bunun gibi kongrelere gelenler, kötü dişhekimleri de kendilerini geliştirmek için bir şey yapmayanlar."

Tüm meslektaşlarımı Cumhuriyet'in 100. yıldönümünde Ankara'da buluşmaya davet ediyorum. ◻

Bilimsel program kapsamında 30'a yakın uygulamalı kurs da yer alıyor.

**TDB Kongre Sorumlusu
Tolga Beray:**

Katılım ücretlerini çok düşük tuttuk

TDB Kongre Sorumlusu Merkez Yönetim Kurulu üyesi Tolga Beray'la Kongre organizasyonunun geldiği nokta üzerine konuştuk. Merkez Yönetim Kurulu'nda aynı zamanda Ağız Diş Sağlığı Muayene ve Tedavi Ücretlerini Belirleme Komisyonu ve Tanıtım ve Bilgilendirme Komisyonu'ndan da sorumlu olan Beray'dan bu komisyonların görev alanları ve yaptığı çalışmalarla ilgili de bilgi aldık.

TDB'nin 2023 Kongresi 'Cumhuriyet'in 100. Yılı' temasıyla organize ediliyor. Bu Kongreyi özel kılan nedir?

Bu topraklar için Cumhuriyet, aydınlanmanın ve ilerlemenin itici gücü. Cumhuriyetle birlikte modernleşme ve gelişmiş dünyayla entegre olmamız hızlanmış ve paralel olarak dişhekimliği de bu gelişmeden payını almıştır. 1908'de bilimsel dişhekimliğinin başlaması ve Cumhuriyetle ivmelenmesi önemlidir. 2023'ün Cumhuriyetimizin 100. yılı olması bizler için özel ve önemli. Meslek örgütü olarak da gerek bilimsel gerek özlük hakları açısından genç kuşaklara Cumhuriyet kazanımlarıyla birleştirilmiş bir Kongre yapmayı uygun gördük.

Organizasyon Komitesi nasıl oluştu?

Önceki yıllardan farklı olarak bu yıl yeni Yönetmeliğimize uygun bir organizasyon şeması oluşturmaya çalıştık. Uzun süredir tartıştığımız, kongrelerin geleceğinde TDB'nin ağırlıklı rolünün kabul edildiği Genel Kurul sonrasındaki ilk Kongremiz

bu. Ankara Odamızla birlikte gerçekleştireceğimiz bir Kongre olacak. Ortak bir Organizasyon Komitesi oluşturduk. Alt komitelerimizin hepsi de uyumlu bir şekilde çalışmaya devam ediyor.

Kongre mekanı olarak seçilen Congressium hakkında da biraz bilgi verebilir misiniz?

Congressium kongreler açısından ideale yakın bir donanımda. Fuar alanı biraz daha büyük olsa daha iyi olurdu ama sunumların yapılacağı salonlar hem büyüklük hem de sayı olarak gayet ideal. Kompakt, kullanışlı bir yapısı var, 2012 ve 2018 kongrelerimiz de bu mekanda başarıyla gerçekleştirilmişti; meslektaşlarımızın yine memnun kalacağına inanıyoruz.

Kongre katılım bedelleri son yıllarda çok aşağıya çekilmişti. Bu yıl yine benzer bir yaklaşım olduğunu görüyoruz, kongre katılım ücretlerini belirlerken kriterler neler oluyor?

Evet, Kongre katılım bedelleri Kongrenin masraflarının küçük bir bölümünü karşılıyor. Kongrenin finansmanını ağırlıklı olarak fuar ve sponsorluk gelirleriyle karşılıyoruz. Bu yıl da yine mütevazı bir katılım ücreti belirledik. Bizim için önemli olan, daha fazla sayıda meslektaşımızın bu kongrelere ve diğer bilimsel etkinliklerimize katılması. Kongre gelirinin bir bölümü de yıl içinde bu etkinliklerin desteklenmesi için kullanılıyor.

Deprem bölgesinden gelen meslektaşlarımıza yönelik bazı destekler düşünülüyordu. Bunlar netleşti mi?

Asrın felaketinden sonra yaptığımız bu Kongre-

TDB kongreleri, katılım sayısı ve uluslararası saygınlık anlamında da dünyanın sayılı kongreleri arasında.

nin ayrı bir anlamı da var elbette. Kongre katılımında deprem bölgesinden gelen dişhekimlerine de özel indirimler yaptık. Onlardan gelen her talebi de imkanlarımız doğrultusunda karşılamaya çalışıyoruz. Dayanışmanın yaşatacağına inanarak yanlarında olmaya devam edeceğiz.

Dişhekimliği öğrencilerinin Kongreye katılımına ne düzeyde destek verilecek?

Son sınıf öğrencileri 100. Yıl Kongremize katılabilecekler. Eylül ayında da İstanbul'da TDB Öğrenci Kolu'nun Öğrenci Kongresi düzenlenecek ve öğrencilere daha fazla hitap eden bir Kongre olacak.

Fuar organizasyonu nasıl gidiyor?

Çok başarılı gidiyor. Elimizdeki alanların neredeyse tamamı rezerve edildi. Firmalarımızın ciddi bir talebiyle karşılaştık. Bu önemli Kongrede yanımda olan firmalarımıza teşekkür ediyorum. Meslektaşlarımıza da sektörün tüm çeşitliliğini içeren doyurucu bir fuar sunacağımıza inanıyorum. Son yıllarda yaptığımız gibi meslektaşlarımızın daha rahat gezebilmesine fırsat vermek amacıyla bilimsel program bittikten sonraki Pazar günü de (29 Ekim 2023) fuarımız açık olacak.

Sosyal programa ilişkin netleşen bir etkinlik var mı?

Sosyal programa ilişkin çalışmalarımız da neredeyse tamamlandı. Sözleşme süreçleri bitmediği için isim anlamında detay veremiyorum ama Cumhuriyet'e ve mesleğimize yakışan bir sosyal program hazırlamaya çalışıyor Sosyal Komite'miz. Sosyal konuşmacıların yanında konser ve eğlence programları da olacak. Tüm meslektaşlarımızı Cumhuriyet'in 100. yılında Ankara'da buluşmaya bekliyoruz.

Siz aynı zamanda TDB Ağız Diş Sağlığı Muayene ve Tedavi Ücretlerini Belirleme Komisyonu'ndan da sorumlusunuz. Bu Komisyonun temel çalışma alanı Rehber Tarife'yi belirlemek mi?

Üç yıldır Ağız Diş Sağlığı Muayene ve Tedavi Ücretlerini Belirleme Komisyonu'nun sorumluluğunu yürütüyorum. Komisyonun temel görevi Türkiye'de dişhekimlerinin kullanacakları, rehber alacakları ücret tarifesinin hazırlanmasını sağlamak. Bu çalışma yapılırken binlerce parametre kullanılıyor. Sadece dövizle ya da sadece enflasyona bağlı kalınmıyor. Bu ana parametrelerin dışında her yapılan işlem basamaklandırılarak bu işlemler teker teker fiyatlandırılıyor. İşlem süreleri, kullanılan malzeme miktarı gibi birçok bileşeni hesaba katarak oluşturulan bir fiyatlandırma sistemi bu.

'Kongrenin finansmanını ağırlıklı olarak fuar ve sponsorluk gelirleriyle karşılıyoruz. Bu yıl da yine mütevazı bir katılım ücreti belirledik. Bizim için önemli olan, daha fazla sayıda meslektaşımızın bu kongrelere katılması!'

TDB 27. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi Organizasyon Komitesi'nin 15 Mart'ta TDB Genel Merkezinde yapılan ilk toplantısına TDB Genel Başkanı Tarık İşmen, Genel Sekreter Emel Eroğlu, TDB Kongre Sorumlusu Tolga Beray, Organizasyon Komitesi Genel Sekreteri Prof.Dr. Nermin Tarhan, ADO Başkanı Serkan Er, ADO Genel Sekreteri Elif Peker Tunç, ADO Saymanı Armağan Demirören ve organizasyon firması temsilcileri katılmıştı.

Türkiye tabii ki büyük bir ülke, her tarafında bu maliyetler aynı biçimde yansımıyor. Her noktada aynı tarifenin uygulanması mümkün değil. Fakat biz burada isminden de anlaşılacağı gibi 'rehber' bir tarife belirliyoruz. Meslektaşlarımız bu yayımlanan tarifeyi kendilerine nirengi noktası olarak kendi ücretlerini belirleyebilirler.

Tanıtım ve Bilgilendirme Komisyonu da sizin sorumluluğunuzda. Bu Komisyonun görev tanımından da biraz bahsedebilir misiniz?

Tanıtım ve Bilgilendirme Komisyonu son Genel Kurulumuzda oluşturulan ve bu dönemde ilk kez çalışmaya başlayan bir Komisyonumuz. Geçtiğimiz yıl Meslek Sorunları Sempozyumu'muzda da bir çalışma grubu olarak bu konu ele alınmıştı. Çalışma grubu raporunda da bu konuda sabit bir Komisyon kurulması önerilmişti. Tanıtım ve bilgilendirme meselesi uzun yıllardır Odalarımızın ve TDB'nin arafta kalan mitlerinden biri. Sınırları kolay çizilemeyen bir alan, internet ve sosyal medyanın yaygınlaşmasıyla beraber işler biraz daha karıştı. Meslektaşlarımız da nasıl bir pozisyon alacaklarına, bilgilendirme ve tanıtımın

imkanlarını ve sınırlarını nasıl değerlendireceklerine karar vermekte zaman zaman zorlanıyor.

Günümüz şartlarında teknolojik gelişmelere kanun ve yönetmeliklerle yetişmeniz mümkün olmuyor. Çok sık bir şekilde güncellenmesi gerekiyor mevzuatın. Bu Komisyonun amacı, mesleğe, meslektaş ve topluma faydalı olabilecek bir bilgilendirme ve tanıtım faaliyeti nasıl olabilir, kriterleri nasıl belirlenmeli, kanun ve yönetmelikleri delmeden nasıl uygulanabilir sorularına yanıt aramak. Komisyonadaki arkadaşlarımız bu konuda çok gayretli çalışıyorlar. Bu konuda da meslektaşlarımıza rehber olacak bir çalışma çıkaracağımıza inanıyorum.

Prof.Dr. Alpdoğan Kantarcı:

Elimizdeki insan malzemesini heba ediyoruz

Prof.Dr. Alpdoğan Kantarcı bu röportaj vesilesiyle kendisinden öğrendiğimiz kadarıyla dünyanın birçok gelişmiş ülkesine dağılmış 40'a yakın akademisyenlerimizden biri. 24 yıldır yurtdışında olmasına ve Forsyth, Harvard, Boston gibi dünyanın en önemli fakültelerinde ders vermesine rağmen Türkiye'yi de çok yakından takip ettiğini röportaj sırasında fark ettiğimiz Kantarcı'yla periodontal hastalıklarla sistemik hastalıklar üzerine çalışmaları da dahil olmak üzere birçok uğraktan geçen sohbetimizde Türkiye'deki dişhekimliği eğitimine dair görüşlerini de sorduk elbette. Prof.Dr. Kantarcı yakın zamana kadar gelişmiş ülkelerle boy ölçüşen dişhekimliğimizin geleceğine dair kaygılarını başlıktaki şekilde ifade etti.

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

1967 İstanbul Samatya doğumluyum. Robert Kolej'den mezun olduktan sonra 1986'da İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'ne girdim. Babam İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi'nin emekli profesörlerinden, annem de emekli coğrafya öğretmenidir. İki yaş küçük kardeşim de yine Robert Kolej'den sonra Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ne girdi. Şimdi nöroloji profesörü olarak çalışıyor. Sonuçta benim ailemden gelen bir akademik gelenek, okuma, merak etme, sorgulama ve çalışma disiplini, orta eğitimim sırasında kazandığım

evrensel bakış açısıyla birleşti.

Neden dişhekimliğini tercih ettiniz?

Çocukluktan gelme bir 'dişhekimliği olacağım' hayalim yoktu. Dolayısıyla özellikle dişhekimliğini tercih etmiş değilim ama tıp bilimlerine yakın hissediyordum kendimi. Dişhekimliğini girdikten sonra sevdim. Doğrudan tedavi odaklı olması çok hoşuma gitti. Giderek daha çok meslegime ilgim arttı ve hâlâ da tutkuyla yapmaya devam ediyorum.

Periodontoloji eğilimi nasıl gelişti?

Fakülte yılları boyunca

hep cerrahi branşlar ilgimi çekiyordu. Üçüncü yıldan itibaren periodontoloji araştırmalarına başladım. Farmakoloji hocamız **Prof.Dr. Esen Özalp**'in yönlendiriciliğinde ve üç arkadaşım ile birlikte deneyler yapmaya başladık. Sonrasında İstanbul Tıp Fakültesi'nin Deneysel Tıp Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde (DETAM) çalıştık. Dördüncü sınıfta fakültemizdeki ilk öğrenci araştırma kulübünü kurduk.

O zamanlar immünoloji yeni başlıyordu. Dünyada da yeni bir alandı. Bu konuya çok ilgi duydum ve araştırma olmadan dişhekimliğinin ilerlemeyeceğini hissettim.

Dolayısıyla da hem araştırma yapabileceğim, hem de cerrahi bir alan olarak periodontolojiyi seçtim. Bu konuda **Prof.Dr. Erhan Fıratlı**'nin çok büyük etkisi oldu.

Beşinci sınıfa geçtiğim sene İstanbul'da dünyanın en büyük periodontoloji kongresi yapılmıştı. O dönemlerde profesyonel rehber olarak da çalıştığım için fakültemizin dekanı **Prof.Dr. Peker Sandallı** ve Periodontoloji Anabilim Başkanı **Prof.Dr. Özen Tuncer** beni bu alanda dünyanın en önemli isimlerinden İsveçli **Prof.Dr. Sture Nyman**'a çevirmen ve rehber olarak görevlendirdiler. Dr. Nyman'ın →

konuşmalarından çok etkilendim. Özellikle kendisinin akademik kariyere bakış açısı benim bugün bile kendime rehber edindiğim bir yaklaşımdır.

Prof. Nyman, her araştırmamın bir klinik soruyla başlaması gerektiğini söylemişti. Dolayısıyla, bu kongre benim periodontolojiye gönül verme kararımı kesinleştirmiş oldu. Dr. Nyman daha sonra doktora için Göteborg'a davet etti beni...

Orada mı yaptınız doktoranızı?

Hayır, kendi fakültemi tercih ettim. Ben Türkiye'de kalmak ve ülkemi ve insanlarımı tanımak istedim. Prof.Dr. Özen Tuncer'in yanında doktora başladım. Kendi bölümümdeki hocalarım ve arkadaşlarım benim çok iyi bir ortamda çalışmamı ve kendimi geliştirmemi sağladı. En önemlisi, Türk Periodontoloji ailesinin de bir parçası oldum ve harika meslektaşlarımla bugüne kadar süren muhteşem dostluklar ve işbirlikleri kurdum.

O zamanlar doktora ve uzmanlık birlikte yapılıyordu. O zaman Türkiye'de de dünyada da sadece ortodonti uzman-

lık dalı olarak kabul ediliyordu. Sonradan bütün branşlar uzmanlık dalı haline geldi. Bugün bile Avrupa'da birçok ülkede periodontoloji ve başka bazı branşlar uzmanlık dalı değildir. Türkiye bu anlamda doğru yaptı.

Bütün branşların uzmanlık dalı olarak kabul edilmesi doğru mu?

Kesinlikle. Bugünkü dişhekimliği 1930'larda yapılan dişhekimliğinden çok farklı. Artık tıpta olduğu gibi ileri tekniklerin uygulanması için sürekli eğitimin yanında özelleşmiş uzmanlık eğitimleri

'Bugünkü dişhekimliği 1930'larda yapılan dişhekimliğinden çok farklı. Artık tıpta olduğu gibi ileri tekniklerin uygulanması için özelleşmiş uzmanlık eğitimleri gerekiyor. Bu, serbest dişhekimleri bu tedavileri yapamayacak anlamına gelmiyor.'

gerekiyor. Bu, serbest dişhekimleri bu tedavileri yapamayacak anlamına gelmiyor. Tam tersi, ABD'de de Türkiye'de

Prof.Dr. Kantarcı Forsyth Enstitüsü'ndeki ekibiyle birlikte.

de serbest dişhekimleri bütün tedavileri yapıyor. Fakat birikiminin yetmeyeceğini düşündüğü noktada bunu uzmanına yönlendiriyor.

Tabii ki hastaların her diş çekimi için bir cerraha gitmesine gerek yok. Ama ileri vakaların mutlaka uzmanlarına yollanması lazım. Ben sabahtan akşama kadar sadece periodontoloji üzerine çalışıyorum, dolayısıyla bu konu özelinde çok daha bilgiliyim ve çok daha iyi hizmet verebilirim. Diğer uzman ve uzman olmayan dişhekimleriyle son derece uyumlu bir çalışma düzenimiz var.

Dişhekimliğinde çığ gibi büyüyen bir bilgi birikimi var. Mesleğimiz her geçen gün daha komplike hale geliyor; dolayısıyla uzmanlıklar şart ama hem uzmanlıkların birbiriyle ilişkileri hem de serbest dişhekimleriyle uzmanların ilişkileri iyi düzenlenmeli.

Tekrardan sizin hikayenize dönersek, yurt dışına gitme fikri nasıl doğdu?

Doktoramı Çapa'da yaptım, dediğim gibi. Bugün için de ileri bir doktora çalışmasıydı. Bu arada

yurt dışı yayınlar yaptım. Doktoradan sonra bir süre daha Çapa'da çalıştım.

1999'da beraber çalışmak istediğim dünyadaki periodontal immünoloji konusunda en büyük isimlerden **Prof. Thomas Van Dyke** Türkiye'ye ziyaretine gelmişti. Yine kendisinin rehberliğini yapmam istendi. Bu sayede epeyce diyalog imkanım oldu ve kendisinin yanına, ki Boston'da çalışıyordu o zaman, bir yıllığına gitmek istediğimi söyledim. "Benim elimde bütçe yok, bir burs bulursan olur" dedi. Ben de o zamanlar adı NATO bursu olan TÜBİTAK bursuna başvurduğum. Burs verildi ve bir yıllığına Boston Üniversitesi'ne geldim.

Bir yıl, önce ikinci yıla sonra üçüncü yıla uzadı. Burada önümde bir bilim adamı olmak ve kendi mesleğimden evrensel bir çizgiye ulaşabilmek için olanaklar açılınca İstanbul Üniversitesi'ndeki görevimden ayrıldım.

Türkiye'deki eğitiminizi tanıdınız mı orada?

Hayır, burada tekrar uzmanlığımı yaptım. Türkiye'deki lisans ve uzmanlık eğitimleri

Sıkça Türkiye'ye gelen Alpdoğan Hoca, annesi Nurkan Kantarcı ve babası Prof.Dr. Doğan Kantarcı'yla birlikte.

burada geçerli değil; aslında hiçbir ülkeninki geçerli değil. Uzmanlıktan sonra, önce Boston Üniversitesi'nde yardımcı doçentliğe yükseltildim, sonra doçent oldum. 2010'dan itibaren şimdi çalıştığım Forsyth Enstitüsü'ne geçtim ve burada profesör oldum. Bu arada Harvard Üniversitesi'nde de öğretim üyesi oldum; ders vermeye başladım, Boston Üniversitesi'nde de ders vermeye devam ediyorum.

Periodontal hastalıklarla sistemik hastalıklar üzerine çalışmalarınız var. Son yıllarda FDI'n da öne çıkardığı bir konu bu. Çalışmalarınızdan biraz bahseder misiniz?

Benim ABD'ye geldiğim dönemde ilk çalıştığım konu periodontal iltihabın hücrel ve moleküler mekanizmalarıydı. 24 senedir de bu konuda çalışıyorum. İlk doktora öğrencime diyabet ve periodontal hastalıklar üzerine bir tez vermiştim; benim sistemik hastalıklar ve periodontal hastalıklar arasındaki yolculuğum bu şekilde başladı.

Bu konu üzerinde 1960'lardan bu yana çalışılıyor. Ancak biz bu ilişkiyi hücrel ve moleküler düzeye taşıdık. İlk olarak hücrelerin sinyal iletim mekanizmalarıyla tetikledikleri iltihapsal

sürecin hem diyabete hem de periodontal hastalıklarda benzer şekilde etkili olduğunu gösterdik. Daha sonra kardiyovasküler hastalıklarla periodontal hastalıkların ilişkisini inceledik, romatoid artrit, erken doğum komplikasyonlarıyla periodontal hastalıkların ilişkisi üzerine çalışmalar yaptık.

2017'den bu yana da Alzheimer ile periodontal hastalıkların ilişkisine ve çok yeni olarak da kanser patogeneziye yoğunlaşmış durumdayız.

Bu çalışmalara paralel olarak iltihabın çözülmesini sağlayan ve herhangi

'Son deprem sonrasında Türkiye dışında yaşayan dişhekimi hocaları bir araya getirdik ve hep beraber depremden etkilenen bölgedeki dişhekimliği öğrencilerine dersler verdik.'

bir yan etki göstermeden iltihapsal süreçlerin yeniden yara iyileşmesini ve doku bütünlüğünü kurabilmesini sağlayan moleküller üzerinde çalışmaya başladık. Bu çalışmalar bir bütün olarak vücudun iltihapsal mekanizmalarının anlaşılmasını ve tedavide kullanılmasını sağladı.

1908'de, Boston'da yoksul çocuklar için bir diş hastanesi kurulması için vasiyetinde 500 bin dolar bırakan James Forsyth'ın anısına iki kardeşi tarafından kurulan Forsyth Enstitüsü dişhekimliğinde dünyanın en önemli araştırma merkezlerinden biri.

Prof. Dr. Kantarcı Boston'daki hocası Prof. Dr. Thomas Van Dyke'la Forsyth kardeşlerin anısına dikilmiş heykelin ve mezarlarının önünde.

Bu, tek taraflı bir etki mi?

Hayır, bu hastalıkların periodontal hastalıklarla ilişkileri çift yönlü ilişkiler. Sistemik hastalıklar bütün vücudu etkilediği gibi periodontal dokuları da etkilerken periodontal hastalıklar da sistemik hastalıklara bir etki yaratıyor.

Bunun iki nedeni var: Periodontal hastalıklar iki ana mekanizma yaratıyor; birincisi, vücutta mikroorganizmaların en yoğun yaşadığı yer ağız. Bunlar da en çok periodontitis ve gingivitis gibi periodontal hastalıklara yol açıyor. Buradan vücuda çok ciddi miktarda mikroorganizma yayılıyor. Antibiyotiği alır devam edersiniz diye düşünüyorsunuz ama öyle olmuyor. Periodontal hastalıkların çok komplice bir mikrobiyolojik yapısı var.

İkincisi ve daha da önemlisi, periodontal hastalıklar vücuttaki en ciddi iltihapları oluşturuyor. Tabii ki bir kardiyovasküler hastalık gibi ölümçül bir risk değil ama bu iltihabî hastalıkların yaratmış olduğu iki mekanizma var. Birincisi, diğer iltihaplar gibi bu

iltihaplar da vücudun her tarafına iltihabî hücrelerin yayılmasına yol açıyor. İkincisi, periodontal hastalığın geliştirdiği iltihabî mekanizma örneğin akciğerdeki ya da beyindeki iltihabın da artmasına, dolayısıyla ikinci bir mikrobiyal yıkıma neden oluyor.

Bahsettiğim bu iki mekanizma nedeniyle periodontal hastalıklarla sistemik hastalıkların karşılıklı bir ilişkisi var.

Alzheimer'e ilişkin çalışmalarınızda da benzer bir ilişki mi tespit ettiniz?

Diğer organlarda bu ilişkiyi çok daha kolay açıklıyoruz ama son beş yılda yaptığımız çalışmalar, ki yakın zamanda yayımlanan çok önemli bir makalemiz var bu konuda, periodontal hastalıklardan kaynaklanan bakterilerin kan-beyin bariyerini aşıp beyne girebildiğini gösteriyor. Bu çok önemli bir bulgu, çünkü beyinde bunların yarattığı travmaların Alzheimer, Parkinson gibi nörodejeneratif hastalıkları şiddetlendirdiğini düşünüyoruz. Aynı şekilde nörodejeneratif hastalıkların periodon-

Prof. Dr. Kantarcı çeşitli davetler üzerine sık sık Türkiye'ye geliyor. Geçtiğimiz Eylül ayında Uludağ Üniversitesi'nin akademik açılışı için geldiğinde soldaki mezuniyet fotoğrafındaki ekip yeniden bir araya geldi (birinci ve ikinci sıra).

tal hastalıkların şiddetini el becerisinde ortaya çıkan yetersizliklerden bağımsız olarak arttırdığını gösterdik. Dolayısıyla iki yönlü bir ilişki var periodontal hastalıklar ve nörodejeneratif hastalıklar arasında.

Oldukça uzun bir süredir ABD'de akademisyen olarak çalışıyorsunuz. Her iki ülkenin dişhekimliği ve uzmanlık eğitim sistemlerini karşılaştırabilir misiniz?

Türkiye'de biliyorsunuz liseden sonra beş yıllık bir eğitimle dişhekimisi olarak mezun ediyoruz. Mezuniyet sonrasında da uzmanlık ve doktora olmak üzere iki seçenek var. Şu anki iki seçeneğe mezuniyet sonrası eğitimin amacı uzmanlık eğitimiyle kaliteli uzman dişhekimlerini yetiştirmek ve akademik gelişim için de doktoralı dişhekimlerini akademik eğitime kazandırmak. Türkiye bu konuda kendi sistemini bulmaya çalışıyor.

ABD'deki sisteme dönersek, burada liseden sonra doğrudan dişhekimliği fakültesine giremiyorsunuz. Dişhekimliği, tıp ve hukuk gibi bölümler için önce dört yıllık bir üniversite eğiti-

mi alıyorsunuz. Biyoloji, biyokimya gibi bir dalda dişhekimliğine geçmek için almanız gereken belli dersler var, onlardan başarılı olursanız dişhekimliği fakültesine devam edebiliyorsunuz.

Böylece 4+4 olmak üzere 8 yıla çıkıyor dişhe-

'Son beş yılda yaptığımız çalışmalar periodontal hastalıklardan kaynaklanan bakterilerin kan-beyin bariyerini aşıp beyne girebildiğini gösteriyor. Bunların yarattığı travmaların Alzheimer, Parkinson gibi nörodejeneratif hastalıkları şiddetlendirdiğini düşünüyoruz.'

kimliği eğitimi. Uzmanlık da ayrı tabii. Dişhekimliği eğitiminde bizdeki gibi ilk üç yıl değil ilk iki yıl prelinik eğitim alıyorlar. Son iki sene bizdeki gibi klinik eğitim alıyorlar.

Sekiz yıl Türkiye gibi ülkeler için biraz lüks gibi değil mi?

Aslında lüks değil. Öğrencilerin ne yapmak istediklerine karar verebilecekleri bir süreç oluyor bu.

Böyle olunca mesleğinden memnuniyetsizlik ihtimali daha düşük oluyor. Burada ben bir dişhekiminin mesleğini yapmadığını görmedim.

Fakülteyi bitirdikten sonra doğrudan serbest dişhekimisi olarak çalışabilirsiniz ki bu çok yaygın ABD'de. Ya da 3-4 yıl süren bir uzmanlık eğitimi ve akademisyen olmak istiyorsanız doktora eğitime devam edebiliyorsunuz. Bu anlamda Türkiye'deki sisteme benziyor biraz. Fakat ABD'de 350 milyona yaklaşan nüfusa karşılık 60 dişhekimliği fakültesi var. Türkiye'de ise 85 milyon nüfusa 104 fakülte var. Burada büyük bir dişhekimliği fakültesi enflasyonu var ve bütün dengeler, eğitimdeki amaçlanan hedefler şaşıyor. Dişhekimliği fakültelerinin sayısının hızla azaltılması lazım, 30-35 gibi bir sayı Türkiye'ye fazlasıyla yeterli olur.

Bugünkü durumda çoğu dişhekimliği fakültesinin yeterli öğretim üyesi bulamaması da zaten mevcut fakülte sayısının çok fazla olduğunu ve mesleğe ve eğitime katkıda bulunmadığını gösteriyor.

En önemli konu, sağlık eğitiminde ve mesleğin içerisinde piramidin

bozulmaması. Daha az sayıda uzman olmalı ve daha geniş sayıdaki genel hekimlik yapan meslektaşlarına hizmet etmeli. Uzman sayısı gerektiğinin çok üzerinde olursa bunlar serbest dişhekimlerinin yapması gereken alana girerler ve kimse mutlu olmaz.

ABD'de herkesin uzman olmaya çalışmadığını söylediniz. Serbest dişhekimlerinin gelirlerinin tatminkar olmasından mı kaynaklanıyor bu durum?

Burada dişhekimliğinin her boyutu Türkiye'den de Avrupa'dan da çok pahalı. Benim malpraktis sigortamın teminatı milyon dolarla belirleniyor. Bu tür maliyetler tedavi ücretlerini çok yukarı çekiyor. Yine laboratuvar hizmetleri de oldukça yüksek. Ve tabii refahın yüksekliği de ücretleri yukarı çekiyor. Bu etkenlerin dışında bir de çok sıkı bir denetim sistemi var. Kafanıza göre tedavi yapamazsınız; biri sizi dava ettiği zaman ciddi sonuçlarla karşı karşıya kalırsınız.

Yetkin olmadığı bir iş yaptığı için mi?

Burada sistemin genel

mantığı şu: Senin dişhekimliği diploman var, bunun verdiği yetkiyle yapabileceğine inandığın her işi yapabilirsin. Burada altını çizmemiz gereken kavram “yapabileceğine inanmak ve bunun için donanımlı olmak.”

Başarısız olursanız ve bunun eğitimini aldığınızı, yeteri kadar kendinizi geliştirdiğinizi kanıtlayamazsanız ciddi bir sorunla karşı karşıya kalıyorsunuz. Bu durumlarda vakayı uzmana yönlendirmeniz sizin için de hastalarınızın en iyi tedaviye ulaşması için de gerekli. Sonuçta bizim sorumluluğumuz, en iyi tedaviyi hastalarımıza sunmak. Bu da ekip çalışmasını gerektiriyor.

Bunun bir sonucu olarak dişhekimleri kendilerini geliştirmeye daha çok önem veriyor. Sürekli dişhekimliği eğitimine rağbet yüksek ve bunlar oldukça pahalı eğitimler. Sistem aslında cezalandırıcı değil ödüllendirici ama cezayı da hatırlatan bir sistem.

Bir başka konu da sigorta şirketleri. Yaptığınız işin yeterince dökümantasyonu yoksa, kalitesini ortaya koyabileceğinizi gösteremiyorsanız sigorta şirketinden para alamıyorsunuz. Sistemi

koruyan faktörlerden biri de bütün olumsuzluklarına rağmen sigorta şirketleri. Mesela hastayla kesinlikle yalnız başınıza kalmıyorsunuz. Hem sizi asiste etmesi için hem de hastanın herhangi bir gerekçeyle size dava açmaması için mutlaka bir asistanla çalışmanız gerekiyor. Bütün bunlar da maliyetleri artırıyor.

Fakülte açılışları ve kontenjanlara ilişkin merkezi bir planlama var mı?

Planlama var ama eyaletler düzeyinde. Eyaletler karar veriyor ama açılacak fakültenin öncelikle Amerikan Dişhekimleri Birliği'nden (ADA) akreditasyon alması lazım. İki yıl önceden çalışmaya başlıyorsunuz, binlerce sayfalık akreditasyon dökümanı hazırlanıyor. Kurul şartları sağladığınıza kanaat getirirse ADA size öğrenci alma hakkı vermiyor. Akreditasyon aldıktan sonra da düzenli aralıklarla tekrar kontrol ediliyor.

Fakülte açılmadan önce akreditasyon koşullarını sağlaması gerekiyor. Öğretim üyesi sayınızın, kliniklerinizin, fiziki mekanınızın tamam olması lazım.

2018'de Ankara'da yapılan TDB 24. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nde (Soldan sağa) Prof. Alpdoğan Kantarcı, Prof. Bülent Kurtiş, Prof. Anton Sculean, Prof. Niklaus Lang ve Prof. Ateş Parlar dergimiz adına yapılan söyleşi sırasında.

Ticari amaçlarla fakülte açmayı da zorlaştırıyor bu durum herhalde...

Tabii, aslında dünyanın hiçbir yerinde dişhekimliği fakülteleri büyük kârlar elde edilecek kurumlar değildir. Bizim mesleğimiz her anlamda çok yatırım gerektiren ve yatırımın uzun sürede geri alınabileceği bir dal. Sadece ticari bir amaçla açılan fakültelerin bir süre sonra bu durumu fark etmeleri kaçınılmaz.

2018'deki TDB Kongresinde Prof. Niklaus Lang'la sizin de katıldığınız bir röportaj yaptığımız fakülte sayısının duyunca şaşkınlığını saklayamamış, 'yarın ben de bir fakülte açıp diploma dağıtmaya başlayabilir miyim?' diye sormuştunuz...

Bu olacak iş değil gerçektir. Daha doktorasını yeni tamamlamış, kendilerinin eğitime ihtiyacı olan genç, pırl pırl meslektaşlarımızı öğretim üyesi olarak başlatmak ve kendilerine bir sürü idari işi yüklemek dişhekimliğimize vurulan büyük bir darbe. Bu arkadaşlarımız mesleki yaşamlarının en değerli yıllarını ve

kendilerini geliştirmeleri gereken dönemlerini bu şekilde idari görevlerle geçiriyorlar.

Ben buraya geldiğimde Türkiye'deki dişhekimliği en gelişkin ülkelerle boy ölçüşüyordu. Dünyada en çok yayın yapan üç ülkeden biriydik. Hâlâ da iyiyiz ama gelecekte bu durum nasıl devam edecek; açıkçası bu konuda biraz kötümserim.

Benim en büyük şansım doktora sonra kendimi geliştirebileceğim, dünyayı öğrenebileceğim bir süreç yakalamam oldu ve bu üç sene sürdü. Ancak ondan sonra kendimi bir öğretim üyesi gibi hissetmeye başladım.

Türkiye'de doktora sınavlarına hâlâ katılıyorum. Genç meslektaşlarımla yakından çalışıyorum. Örneğin genç bir meslektaşım olağanüstü başarılı bir sınav veriyor, pırl pırl bir makaleye imza atıyor; kısa bir süre sonra arıyor, “Alpdoğan hocam ben x üniversitesine geçtim”. “Ne yapıyorsun orada” diyorum. “Hasta bakıyorum, bir yandan da doçentliğe hazırlanıyorum” diyor.

Maalesef bu pırl pırl genç bilim insanı bir süre sonra doçent oluyor →

Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nin geçtiğimiz Ocak ayında düzenlediği ve TÜBİTAK tarafından desteklenen sempozyumdan.

belki ama araştırma hayatı büyük sekteye uğruyor. İşte bu kadar fakülte açarak kendi geleceğimize büyük bir haksızlık yapıyoruz; elimizdeki insan malzemesini heba ediyoruz.

Geçtiğimiz aylarda Forsyth Enstitüsü ve TDB işbirliğiyle bir öğrenci programı duyuruldu. Bu fikir nasıl doğdu?

Bu proje çerçevesinde yazın Türkiye'deki dişhekimliği fakültelelerinden 11 dördüncü sınıf öğrencisini burada misafir edeceğiz. Dört haftalık bir program bu. Gelen öğrenciler Forsyth Enstitüsü'nde, Boston, Tufts ve Harvard üniversitesinde derslere katılacak, araştırmalarda yer alacaklar. Programın sonunda da bir seminer verecekler. TDB Genel Başkanı **Tarık (İşmen) Bey**'le de bunun TDB Kongresinde bir sunum haline getirilmesini konuştuk, bunun için uğraşacağız.

Bunu TDB ile birlikte yapmayı özellikle arzu ettim. TDB vasıtasıyla ve öğretim üyelerinden bir jürinin elemesiyle Türkiye'nin her yerine ulaşabildik.

Bu yıl bu programın ilkinin yapıyoruz ve ben çok heyecanlıyım bu programdan dolayı. Temmuz başında geliyor öğrencilerimiz. Birebir ben ilgileneceğim onlarla. Çok keyifli bir program olacağına inanıyorum. TDB'nin bunu sahiplenmesi ve üniversitelerin de işin içine girmesi çok ses getirdi. Şimdi bu modeli başka ülkeler için de uygulamak istiyoruz.

'TDB ile birlikte organize ettiğimiz Öğrenci Programı çerçevesinde yazın Türkiye'deki dişhekimliği fakültelerinden 11 öğrenciyi burada misafir edeceğiz. Gelen öğrenciler Forsyth Enstitüsü'nde, Boston, Tufts ve Harvard üniversitesinde derslere katılacak, araştırmalarda yer alacaklar.'

Son bir iki yılda Türkiye'den dışarıya hekim göçünün hızlandığını görüyoruz. Bu olguyu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye'de bir dişhekimin enflasyonu olduğu için hekim açığı olacağını düşünmüyorum ama çoğunlukla en iyi eğitilmişler gidiyor. Öte yandan akademisyen olarak gitmelerinin olumlu boyutları da olabilir. Son deprem sonrasında Finlandiya'da Turku Üniversitesi'nde çalışan **Prof.Dr. Ulvi Kahraman Gürsoy**'la birlikte Türkiye dışında yaşayan dişhekimleri hocaları bir araya getirdik. Dünyanın çeşitli yerlerinde 40 civarında yurtdışında yaşayan Türk akademisyen dişhekimleri grubumuz olduğunu gördük. Bu meslektaşlarımızın hepsi çok iyi yetişmiş ve ülkemi en üst seviyede temsil eden kişiler. Hep beraber depremden etkilenen bölgedeki meslektaşlarımıza destek vermek için dişhekimliği öğrencilerinden dersler verdik. Dolayısıyla her olumsuz sürecin olduğu gibi bu durumun da faydası olabilir.

Forsyth Enstitüsü & Türk Dişhekimleri Birliği İşbirliği İle Düzenlenen

ÖĞRENCİ PROGRAMINA Katılın!

- Program Tarihleri: Temmuz- Ağustos 2023 (4 Hafta)
- Program Yeri: Forsyth Enstitüsü / Cambridge / ABD
- Kontenjan: 10 kişi
- Son Başvuru Tarihi: 1 Nisan 2023
- Değerlendirme: 7-8 Nisan 2023/Online
- Sonuçlar: 15 Nisan 2023

Detaylar için: www.tdb.org.tr

Forsyth Enstitüsü

TDB

Bu güzel çaba için de hem size hem katılan hocalarımıza teşekkür ediyoruz...

Bizim için çok duygulu, şeref veren ve güzel bir çalışma oldu. Yurtdışında da yaşasak birçoğumuzun yüreği Türkiye'de atıyor; aklımız memleketimizde. Umarım gelecek yıllarda bu işbirliğini devam ettirebiliriz.

Çok önemli fakültelerde görev aldınız. Başarınızı getiren temel faktörler nelerdi ve sizin gibi yola çıkacak genç akademisyenlere neler önerirsiniz?

Başarımın arkasında yatan en büyük faktör tabii ki Türkiye'de kendimi çok iyi yetiştirmem oldu. İkincisi, hep araştırmaya yöneldim, merak etmekten vazgeçmedim. Ama bu bir ekip işi ve benim burada olmamı sağlayan gelişimim ilk başta ailemden aldığım değerler ve buna katkıda bulunan hocalarım, meslektaşlarım, öğrencilerimden öğrendiklerim.

Hepimiz bir öğrenciyiz tüm yaşamımız boyunca ve ben herkesten bir

şeyleri öğrenmeye çalışıyorum sürekli olarak.

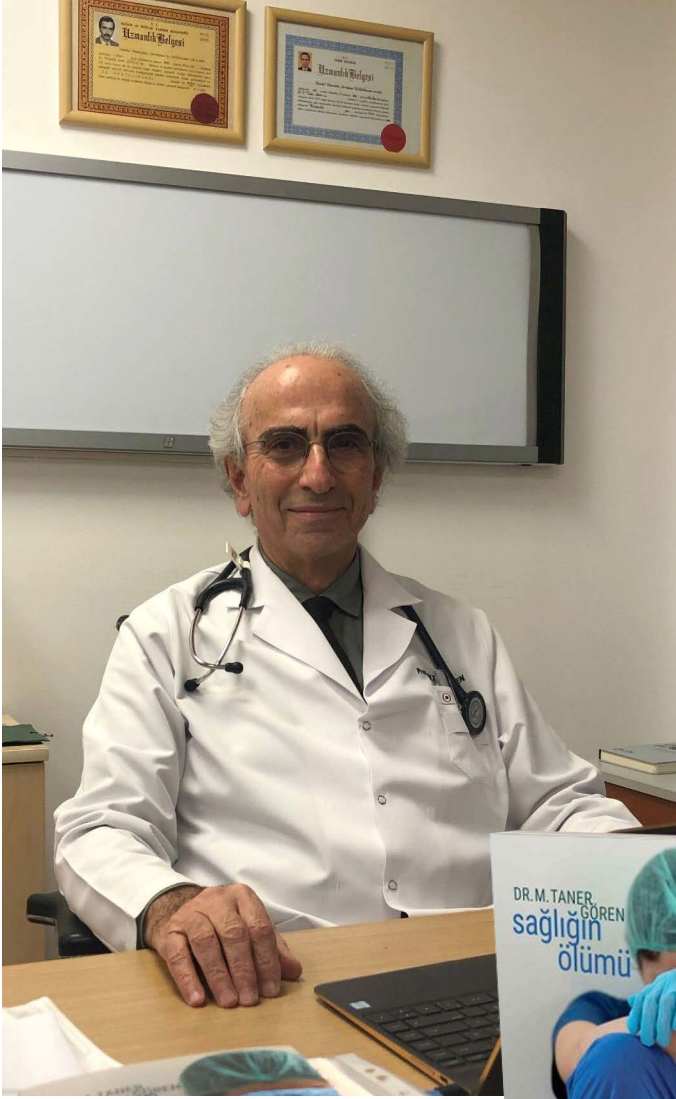
Dişhekimliği mesleğini başka ülkelerde icra etmek kolay değil. Bir kere dişhekimliğini yeniden okumanız gerekiyor, uzmanmanız uzmanlığı tekrar yapmanız gerekiyor, sıfırdan başlıyorsunuz her şeye. Dili temel düzeyde bilmeniz yetmiyor, hastayla iletişim kurabilmek için o dili güncel kul-

lanımına kadar bilmeniz gerekiyor.

Bu nedenle, bu yola çıkan genç meslektaşlarımızın çok iyi ölçüp biçmeleri lazım. Gidecekleri ülkeyi iyi araştırmalarını, hatta karar vermeden önce bir süre yaşamalarını öneririm. Ben Boston'da bir yabancı düşmanlığı görmedim ama böyle durumların olduğu ülkeler olabilir. Uzaktan davulun sesi kulağa hoş geliyor; ciddi zorluklarla karşılaşmayı göze almaları gerekiyor. İleri yaşlarda intibak etmek kolay değil, yapacaklarsa genç yaşlarda bu yola girmelerini öneririm. Sonuçta herkesin bir hikayesi var; bunlardan öğrenmek ama kendi yolunuzu kendimiz çizmek zorundayız.

Sizin kısa vadede Türkiye'ye dönmek gibi bir planınız yok anladığımız kadarıyla?

Her zaman var. Türkiye'yle de bahsettiğim gibi sıkı bağlarımı sürdürüyorum. TDB, TPD ve fakülte kongrelerine sık sık geliyorum. Gelecek ne getirir bilinmez ama şu aşamada buradan daha çok faydam olduğunu düşünüyorum. ○

Prof. Dr. Taner Gören: Harcamalar artarken sağlık ölüyor

Prof. Dr. Taner Gören'in geçtiğimiz aylarda Ayrıntı Yayınları Beyaz Kitaplar dizisinden çıkan "Sağlığın Ölümü" adlı çalışması klinik tıbbın piyasa baskısı altında finans temelli tıba dönüşürülmesi ve bunun halk sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri üzerine eğiliyor. Meslek hayatı boyunca İstanbul Tabip

Odası ve Türk Tabipleri Birliği'ndeki çalışmalarından hiç uzak kalmayan, yürüttüğü görevler sebebiyle zaman zaman kovuşturmalara da maruz kalan Prof. Dr. Gören'le hem kitabında ele aldığı meseleleri hem de sivil toplum çalışmalarını konuştuk.

Kitabı üç bölüm halinde yazdığınızı görüyoruz. "Bir Hekim Yetiştiriyor" adlı ilk bölümde 1958 yılında Ardeşen'de başlayan ilköğretim sürecinden Tıp Fakültesi'ne, uzmanlığa, akademisyenliğe ve emekliliğe uzanan hayat hikâyenizi okuyoruz. Dilerseniz sizi Tabip Odası aktivistliğine yönelten sebepler ve ortamları başlatalım sohbetimize...

Öncelikle bu söyleşi fırsatını bana verdiğiniz için teşekkür ederim. 'Sağlığın Ölümü' isimli kitabımın önsözünde de söylediğim gibi, makine mühendisi olacakken tesadüfen doktor oldum. Geriye dönüp baktığımda iyi ki öyle olmuş diyorum.

Meslekte 48 yılı geride bıraktım. Meslek yaşamıma askerlikte başladım. Samsun'daki 3 aylık eğitimden sonra 15 ay tabip asteğmen olarak bir askeri birliğin revirinde çalıştım. Bu süreçte en büyük korkum bilgi ve beceri yetersizliği nedeniyle hastalara zararlı olmaktı. Altı yıllık tıp eğitimi sürecinde hocalarımız 'primum non nocere' yani "önce zarar verme" özdeyişini kafamıza kazıdılar.

Askerlik bitince bir süre işsiz kaldım. Mayıs 1977'de SSK Eyüp Hastanesi bünyesinde kurulu olan Meslek Hastalıkları Kliniği'nde pratisyen hekim kadrosuna atandım. Hastane başhekim, Türkiye'de

meslek hastalıklarının duayenlerinden **Dr. Hal-
dun Sırer** idi.

Meslek Hastalıkları Kliniği'nde, adı üzerinde, mesleklerden dolayı hasta olan insanların muayene ve tedavileri yapılmaktaydı. Bizim çalışma şeklimiz sigorta hastanesi kısmındaki çalışmaktan farklıydı. Polikliniğe ilk kez başvuran hastaya en az yarım saat zaman ayırıyorduk. Önce mesleki anamnezini alıyorduk. Sonra şikayetlerinin hikayesini sorguluyorduk. Sonra tepeden tırnağa ayrıntılı fizik muayenesini yapıyorduk.

Sigorta hastanesi bölümünde de pratisyen hekim arkadaşlar vardı. Onlar da poliklinik yapıyorlardı. Onların kapılarının önü hastadan geçilmiyordu. Uzman hekimlerin poliklinik odalarının önü de farklı değildi. Hastaların odaya girişiyse çıkışı bir oluyordu. Ellerinde ya bir reçete ya da bir tetkik listesi oluyordu. Okulda bize öğretilen

hekimlikle burada uygulanan hekimlik birbirine uymuyordu. Hekimler anamnez almadan, fizik muayene yapmadan hekimlik yapıyorlardı. Bu kabul edilebilir bir şey değildi.

Çalışmaya başladıktan kısa süre sonra bu ülkede sağlık sisteminin hiç de sağlıklı olmadığını fark ettim. Sağlık hizmeti yetersizdi. Sağlık çalışanları emeklerinin karşılığını alamıyorlardı. Hekimliğin sorunlarına duyarsız kalamayacağımı, bir şeyler yapmam gerektiğini düşünmeye başlamıştım.

Tek başıma bir şey yapamazdım. O tarihte tabip odasına üye olmak zorunluymuştu. Hekimliğin sorunları için tabip odasında bir mücadele yürütüldüğünü biliyordum. Ben de onlara katılabilirdim. Eyüp Hastanesi'nde çok değerli tabip odası aktivistleri vardı. Onlarla tanıştım ve peşlerine takılıp tabip odasına gitmeye başladım. Yıllar sonra tabip odası başkanı olmaya kadar gidecek olan aktivistliğim böyle başladı.

O zamanlar TTB Merkez Konseyi İstanbul'da; hekimler ve dişhekimleri de aynı çatı altında. Birlikte çalıştığınız oda aktivistleri arasında 23 Mayıs 1980 tarihinde Mecidiyeköy'deki evinde katledilen dişhekimisi Sevinç Özgüner de var. Sevinç Hanım'ı nasıl hatırlıyorsunuz?

Ben 1977 yılından itibaren İstanbul Tabip Odası'na devam etmeye başlamıştım. Dediğiniz gibi o dönemde hekimler ve dişhekimleri Türk Tabipleri Birliği çatısı altında bir arada bulunuyorlardı. TTB Merkez Konseyi de İstanbul'da bulunuyor ve İstanbul Tabip Odası binasında faaliyetlerini sürdürüyordu.

Haziran 1977'de TTB 26. Büyük Kongresi yapılmıştı. O zaman TTB Merkez Konseyi 7 kişiden oluşuyordu. Başkanlığa **Dr. Erdal Atabek** seçilmişti. Konseyin dişhekimisi üyelerinden biri **Sevinç Özgüner** diğeri **Sedat Çöloğlu** idi. Sevinç Özgüner veznedar üye olarak görev almıştı.

SSK Eyüp Hastanesi Meslek Hastalıkları Kliniği'ndeki ilk yılı, 1977. Sol başta oturan Taner Gören.

Prof.Dr. Taner Gören 23 Mayıs 1980'de katledilen TTB merkez Konseyi üyesi Dişhekimisi Sevinç Özgüner'den çok şey öğrendiğini söylüyor.

Ben hem İstanbul Tabip Odası'nın hem de TTB Merkez Konseyi'nin düzenlediği toplantılara katılma olanağı buluyordum. İşte Dişhekimisi Sevinç Özgüner'i o toplantılarda tanıdım.

Toplantılarda hekimliğin sorunlarının yanı sıra toplumsal sorunlar, barış ve demokrasi sorunları gibi siyasi sorunların da konuşulduğuna şahit oluyordum. Sevinç Özgüner'in bu konulardaki konuşmalarını hayranlıkla izliyorum ve çok şey öğreniyordum. Sosyalist bilgi birikimini sağduyusuyla harmanlamış, cesur, soğukkanlı, insan sevgisi ile dolu bir kişilik çiziyordu. Onu tanıdıkça, toplumsal mücadele çizgimi belirlemede örnek alabileceğim bir insan olduğu düşüncesi oluşuyordu kafamda.

O dönemde TTB Merkez Konseyi ve İstanbul Tabip Odası yönetimine muhalif hekimler TTB'yi ve tabip odasını siyaset yapmakla suçluyorlar; "TTB hekimlerin özlük haklarıyla ilgili sorunlarla uğraşacak yerde siyaset yapıyor" diyorlardı. Şunu da söyleyeyim, bu suçlama halen daha devam ediyor. İlk zamanlar ben de toplantılardaki siyasi konuşmaları izlerken "Bu eleştiri haklı mı acaba?" diye bir an için düşünmüştüm. Ancak zaman içinde bu konudaki görüşüm en küçük şüphe kalmayacak şekilde netleşti.

6023 sayılı yasa TTB'ye hekimlerin sorunlarıyla uğraşma görevi yanında halkın sağlığıyla ilgili çalışma yapma görevi de vermekteydi. Dünya Sağlık Örgütü sağlığı "fiziksel, ruhsal ve sosyal tam iyilik hali" olarak tanımlamaktadır. Eğer bir ülkede insan hakları, barış ve demokrasi sorunları varsa, işsizlik varsa, fakirlik varsa, sosyal iyilik halinden söz edilemez ve insanlar fiziksel ve ruhsal bozukluklara da daha kolay yakalanırlar.

Hekimin görevi yalnızca reçete yazmak, ameliyat yapmak değildir. Hekimin insanları hasta eden her türlü sorunla ilgilenme ve devlet yönetimini bu konularda uyarma görevi vardır. Hekim bu anlamda elbette ki siyasetle uğraşmak zorundadır. İşte

Prof. Dr. Gören'in İstanbul Tabip Odası ve TTB'deki yöneticilik hayatı mahkeme koridorlarında geçti. Fotoğraf, 2016'daki 'Bu Suça Ortak Olmayacağız' başlıklı imza kampanyası için açılan davanın mahkemesinden.

teşvik etmek amacıyla her yıl "Dişhekimleri Sevinç Özgüner İnsan Hakları Barış ve Demokrasi Ödülü" verilmesini kararlaştırdı.

Ödülün koşullarını ve jüri oluşumunu belirleyen bir yönerge hazırlanarak genel kurulda kabul edildi. Ödül her yıl 14 Mart Tıp Haftası'nda açıklanıyor ama ödül töreni Sevinç Abla'nın öldürüldüğü gün olan 23 Mayıs'ta İstanbul Tabip Odası'nda onun adını taşıyan salonda yapılıyor. Bu tören onunla ilgili konuşmaların yapıldığı bir anma töreni aynı zamanda.

Ödül ilk olarak 1986 yılında Barış Derneği davasında yargılanan eski TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek'e verilmiştir. Bu yıl ise ödül, 25 Nisan 2022 tarihinde tutuklanan ve hala cezaevinde bulunan Gezi Davası tutsakları **Mücella Yapıcı, Tayfun Kahraman, Can Atalay, Çiğdem Mater, Hakan Altınay, Mine Özerden, Yiğit Ali Ekmekçi ve Osman Kavala**'ya verildi.

Yıllarca iyi hekimlik, meslek hakları, halk sağlığı, barış ve demokrasi için mücadele ederken gün geldi terör destekçisi olmakla suçlandınız. 2016-2018 arasında TTB Merkez Konsey üyesi olduğunuz dönemde Afrin Harekatı'nın başlaması üzerine TTB "Savaş bir halk sağlığı sorunudur" başlıklı bir basın açıklaması yaptı. Gerek bu açıklama gerekse 2016'da imzaladığınız ortak bildiri, devlet yönetimi nezdinde teröre destek olarak değerlendirildi. Dava sürecinde yaşadıklarınızı, "Halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etmek" suçu işlediğiniz kararının alınmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bildiğiniz gibi 2015 yılı yazı sonlarında başta Şırnak'ın Cizre, Silopi; Diyarbakır'ın Sur, Mardin'in Nusaybin ilçelerinde olmak üzere, Güneydoğudaki pek çok il ve ilçede, halkı terörden kurtarmak ve halkın huzur içinde yaşamasını sağlamak amacıyla operasyonlar başlatılmıştı. Ancak top, tank gibi

ağır silahlar kullanılarak yapılan operasyonlarda çok sayıda insan hakkı ihlali gerçekleşmekteydi. Çok sayıda bina hasar görmüştü.

On binlerce insan yaşadıkları yerlerden göç etmek zorunda kalıyordu. Yaşam hakkı ihlalleri yaşanıyordu. Ölenlerin sayısı yüzlerle ifade edilmeye başlanmıştı. Aylarca süren sokağa çıkma yasakları sürecinde halkın sağlık hizmetlerine, temiz suya ve yiyeceğe ulaşması mümkün olmuyordu.

Bu operasyonlar sürecinde yazılı ve görsel basında karşılaştığım haberler, bir insan olarak, bir akademisyen olarak ve amacı insanları yaşatmak olan bir mesleğin mensubu olarak içimi inanılmaz derecede acıttıyordu. Cizre'de çatışmalar sırasında ölen 13 yaşındaki Cemile Çağırğa'nın sokağa çıkma yasağı nedeniyle uzun süre defnedilememesi ve cesedinin buzdolabında saklanmak zorunda

kalınması haberi; yaralanan bir kadına yardım etmeye çalışırken kafasından vurulan sağlık çalışanı Abdülaziz Yural'ın ölüm haberi dayanılır gibi değildi.

Aylarca ağır silah ve bombalama sesleriyle yatıp kalkan çocukların duyu durumunu, yaşadıkları travmanın ileride onları nasıl etkileyeceğini hayal bile edemiyordum. Birçok akademisyen gibi ben de Güneydoğudaki sorunun silahla değil barışçı yollarla çözülmesi gerektiğine inanıyordum.

İşte bu duyu durumu içerisinde cereyan etmekte olan iç yakıcı olayları çaresizlikle izlemekteyken, Ocak 2016 başında sosyal medyadan, "Bu ülkenin akademisyen ve araştırmacıları olarak

bu suça ortak olmayacağız!" başlıklı metin önüme geldi. Dikkatle okudum; metin esas olarak ölümlerin, hak ihlallerinin durdurulmasını, müzakere

'30 Ocak 2018 günü sabah saatlerinde 11 arkadaşım ile birlikte gözaltına alındık. Ben hastanedeki odamdan, çalışma arkadaşlarımın ve hastalarımın gözü önünde kelepçe ile çıkarıldım. Sonuçta yüksek mahkeme beraat kararı verdi.'

Prof. Dr. Taner Gören'in de TTB Merkez Konseyi'ne seçildiği 2016 TTB Kongresi'nde, Başkan seçilen Prof. Dr. Raşit Tükel'in de aralarında olduğu delegelerle.

koşullarının hazırlanmasını ve kalıcı barış için çözüm yollarının aranmasını talep ediyordu.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası bir vatandaş olarak bana devleti eleştirme ve devletten talepte bulunma hakkı vermektedir. Bu nedenle, Anayasa'nın ve başta İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi olmak üzere ülkemizin altına imza atmış olduğu ilgili evrensel metinlerin bana vermiş olduğu haklara istinaden, metindeki ifadelerin düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında dile getirilebileceğini ve bu kötü gidişin durmasında yarar olabileceğini düşünerek metni imzaladım.

Metin 11 Ocak 2016'da 1128 akademisyenin imzasıyla yayımlandı. Bu bildiri başta Cumhurbaşkanı olmak üzere devlet yönetimi tarafından teröre destek olarak nitelendirildi. Birçok akademisyen ihraç edildi. Çok sayıda akademisyen hakkında dava süreci başlatıldı. Bir kısmı tutuklandı.

Bu dava sürecinde birçok akademisyen arkadaşım gibi 15 ay hapis cezasıyla cezalandırıldım. Daha sonra dava süreci Anayasa Mahkemesi'ne kadar gitti ve sonunda beraat ettik. Bizler de "Barış Akademisyenleri" olarak ülke tarihine geçtik.

İkinci bir dava sürecini de 2018 yılı başında Afrin operasyonu başladığında TTB Merkez Konseyi olarak yayınladığımız "Savaş bir halk sağlığı sorunudur" başlıklı açıklamamız nedeniyle yaşadım. Açıklamanın ardından hakkımızda soruşturma başlatıldı ve 30 Ocak 2018 günü sabah saatlerinde 11 arkadaşıyla birlikte göz altına alındık. Ben hastanedeki odamdan, çalışma

2018'de 11 Merkez Konseyi üyesiyle birlikte bir hafta gözaltında tutulan Raşit Tükel ve Taner Gören Fakültede büyük sevgi gösterileriyle karşılanmıştı.

arkadaşlarımın ve hastalarımın gözü önünde kelepçe ile çıkarıldım. Bir hafta gözaltında kaldık ve sonra tutuksuz yargılamamız devam etti.

Sonuçta "Halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etmek" suçu işlediğimize kanaat getirilerek 20'er ay hapis cezasına çarptırıldık. Mahkeme heyetinin böyle naif bir açıklamadan böyle bir suç üretmesinin adaleti sağlamakla hiçbir ilgisinin olmadığı açık. Bu cezanın tek amacı var: Muhafız hareketlere kalkışacaklara gözdağı vermek. Sonuçta yüksek mahkeme beraat kararı verdi.

Son 20 yıldır ülke yönetiminde tek adam rejimine doğru adım adım yapılan değişikliklerin sonucuydu bu. Ama tarih zorla dayatılan yönetimlerin uzun vadede başarılı olmadığını gösteren örneklerle dolu. Misyonu insanı yaşatmak olan bir mesleğin mensuplarının yasal örgütü olan TTB savaşa karşı çıkmaya devam edecektir.

'SDP'nin pek çok olumsuz sonucu var; bana göre en olumsuz sonucu "kışkırtılmış sağlık hizmeti talebi" olarak ifade ettiğimiz, halkın sağlık hizmetine kolayca ulaşmasının sağlanmasıdır.'

Her yazarın bir meselesi vardır. Dert edindiği meseleye dair kalemini oynatır. Sizin de anamnez ve fiziki muayene ritüellerinin giderek kaybolmasına üzüldüğünüz ortada. Kitabın ikinci bölümü olan Anamnez Avcısı'nda anamnez ve fizik muayenenin önemine dikkat çeken, hayli çarpıcı hasta hikâyeleri yer alıyor. Anamnez, fizik muayene, yatak başı eğitimi neden bu kadar önemli?

Evet, beni "Sağlığın Ölümü" kitabımı yazmaya iten sebep, sizin de fark ettiğiniz gibi, anamnez ve fizik muayenenin yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olmasıdır.

Anamnez ve fizik muayene hekimlik mesleğinin olmazsa olmaz ritüelleridir. Meslekte 48 yılımı doldurdum. Hastalıkların teşhisini koymada bilgisayarlı tomografi (BT), manyetik rezonans görüntüleme (MR) gibi ileri teknolojiye dayalı birçok tanı yöntemi varken anamnez ve fizik muayeneye bu kadar takılmış olmam eski kafalı bir hekim olduğum algısı yaratabilir. Ama durum öyle değil. Bugün için hiçbir ileri tanı yöntemi anamnez ve fizik muayenenin önüne geçememiştir. Bunu yalnızca ben söylemiyorum. Stanford Üniversitesi Tıp Fakültesinde iç hastalıkları profesörü olan Dr. Abraham Verghese'nin TED portalındaki "Bir doktorun dokunuşu" başlıklı konuşmasını dinlerseniz aynı şeyleri söylediğini göreceksiniz.

2018'de Ali İsmail Korkmaz Vakfı Yaşam Ödülü TTB Merkez Konseyi'ne verilmişti.

Harvard Tıp Fakültesi'nin yeni eğitim programı ağırlıklı olarak yatak başı eğitimini öne çıkaran özelliğe sahiptir. Klinik beceriyi geliştirmek için hasta rolü oynayan görevlilerin çalıştığı simüle hasta programları ve gerçekçi mankenlerle verilen hasta başı eğitim programları vardır. İstanbul Tıp Fakültesi'nde de benzer program uygulanıyor.

Anamnez nasıl alınmalı?

Hekim muayene odasına giren hastayı ayakta karşılar, elini sıkar, "Geçmiş olsun" diyerek onu oturtur. Sonra hasta ile aynı seviyede oturup göz teması kurarak onu sorgulamaya başlar. Önce hastanın şikayetlerini sorar; ardından belli bir sırayla sorgulamaya devam ederek hastanın tüm sağlık hikayesini öğrenir. Böylece hekim hastanın anamnezini almış olur. Sonra, hastanın iznini alarak ve onu bilgilendirerek fizik muayene dediğimiz muayeneyi yapar. Bu iki ritüel için hastaya en az 15-20 dakika vakit ayırmak gerekir.

İyi bir anamnez ve fizik muayeneye hastaların %80'inde teşhis koyulabilir. Anamnez ve fizik muayene doğru tanı koymanın yanı sıra hekimin hasta ile iyi bir iletişim kurmasını sağlar. Hekimlik bir sanattır diyoruz ya, aslında hekimlik hastayla doğru iletişim kurma sanatıdır. Ben hocalarımın bunu öğrendim ve öğrencilerime de bunu aktardım. Hasta ile doğru iletişim kurulmadan hekimlik yapılamaz.

Uzun sözün kısası, anamnez ve fizik muayene olmadan gerçek anlamda bir hekimlik hizmeti verilemez. Durumun farkında olan tecrübeli bir hekim olarak, bu kitabı yazmayı mesleğime karşı bir vefa borcu olarak gördüm. İnsanlarda durum hakkında az da olsa bir farkındalık yaratmayı hayal ettim.

Son olarak ülkemizde sağlık hizmetinin niteliğinin düşmesine yol açan Sağlıkta Dönüşüm Programı ele alınıyor. SDP bizden neler aldı, götürdü? Telafisi mümkün mü?

Kitabın son bölümünde belki hekim olmayan okuyucuların sıkılacağı, onları pek ilgilendirmeyen, tıp tarihinin kısa bir özetini yapmak istedim. Bu bölümü yazarken tıp tarihi ile ilgili pek çok kaynağı taradım ve ben de birçok şey öğrendim. Yeni öğrendiğim bazı bilgileri neden daha önce öğrenmemiş olduğumu düşünerek hayıflandım. Bu bölüm daha çok hekim okuyucuların işine yarayacaktır. Bu bölümü yazmamın bir amacı da küresel sermayenin para için nasıl bir birikimi yok etmeye çalıştığını gözler önüne sermektir.

Gelelim Sağlıkta Dönüşüm Programı (SDP)'na. SDP Dünya Bankası ve IMF destekli bir program. Amacı sağlık alanına yatırım yapan küresel sermayenin 85 milyon nüfuslu Türkiye pazarından en büyük rantı sağlaması. Tohumu 1982 Anayasasında sağlıkla ilgili 56. maddeyle atıldı. Bu maddenin esasını devletin özel sektörden hizmet almasını karar altına alması oluşturuyor.

90'lı yıllarda programın teorik çalışması yapıldı. 2002 yılında AKP'nin tek başına iktidar olmasıyla uygulamaya konuldu ve 20 yılın sonunda büyük ölçüde tamamlandı. Çok iyi bir algı yönetimiyle sağlıkta yapılan değişikliklerin halkın yararına olduğu izlenimi yaratıldı. Dediğiniz gibi, SDP'nin pek çok olumsuz sonucu var; bana göre en olumsuz sonucu "kıskırılmış sağlık hizmeti talebi" olarak ifade ettiğimiz, halkın sağlık hizmetine kolayca ulaşmasının sağlanmasıdır.

Bunun dışında hangi açılardan eleştiriyorsunuz?

Hekimlere performans dayalı ödemenin getirilmesi, birinci basamak sağlık hizmeti alanında yılların birikim ve tecrübesine sahip sağlık ocaklarının kaldırılıp yerine aile sağlığı merkezlerinin kurulması, SSK ve devlet hastanelerinin aynı çatı altında toplanması, sevk zincirinin kaldırılması ve nihayet devasa şehir hastanelerinin açılması hep bu amaca hizmet eden değişikliklerdir.

Bunu sayılarla şöyle ifade edebiliriz:

2002 yılında Türkiye'de insanlar yılda sadece 3 kere doktora gidebiliyorlardı. 20 yılın sonunda yılda 9 kere doktora gidebiliyorlar. Programın yürütücüleri hiç hicap duymadan, bunun programın en övünülecek sonuçlarından biri olduğunu söylüyorlar. Oysa bunun olabilmesi için hastanın hekimle görüşme süresinin 5 dakikanın altına inmesinden başka bir yol yoktur.

Beş dakikada yeterli anamnez alınamaz ve yeterli fizik muayene yapılamaz. Bu durumda hekim ve hasta arasında saygı, sevgi ve güvene dayalı bir ilişki kurulamaz. Bu ilişkinin kurulamaması hekime yönelik şiddetin altında yatan en önemli nedendir. Hekim kısa muayene süresi nedeniyle ister istemez çok sayıda ve çoğu gereksiz

'Hekim muayene odasına giren hastayı ayakta karşılar, elini sıkar, "Geçmiş olsun" diyerek onu oturtur. Sonra hasta ile aynı seviyede oturup göz teması kurarak onu sorgulamaya başlar...'

olan tetkikler istemek durumunda kalır. Ya da kısa muayene süresinde hekim çareyi hastanın semptomlarına yönelik, tedavi edici olmayan ve çoğu gereksiz olan ilaçları yazmakta bulur. Bütün bunlar sağlık harcamalarını artırır. Anjiyografi ve bilgisayarlı tomografi gibi bazı tetkiklerin vücuda zararlı etkileri de cabası.

Kısa muayene süresi hastalıkların tanılarının konulamamasına, tanının gecikmesine ya da yanlış tanı konulmasına ve yanlış tedavi uygulanmasına neden olur. Bir meslekte işin doğru ve yasal çerçevede yapılmaması, hatalı uygulanması durumu Latince kökenli 'malpraktis' kelimesi ile ifade edilir. Tıbbi malpraktis hekimliğin hatalı uygulanmasıdır. Kısa muayene süresi tıbbi malpraktisin başta gelen nedenidir.

Aynı dönemde dişhekimliği fakülteleri gibi tıp fakültelerinin sayısında da kontrolsüz bir artış gözleniyor...

Getirilen sağlık sisteminde daha çok hasta bakılması için daha çok doktora ihtiyaç var. Bunun için tıp fakültelerinin sayısını artırmak gerekiyordu. 2002'de tıp fakültesi sayısı 50 iken bu sayı 2019 yılında, 80'i devlet tıp fakültesi, 31'i özel vakıf tıp fakültesi olmak üzere 111'e ulaştı.

Yeni açılan tıp fakültelerinin çoğunun altyapısı ve akademik kadrosu yetersizdir. Böylece SDP tıp eğitiminin de yozlaşmasına neden olmuştur. SDP'nın esas amacı sağlığın ticari bir alan haline getirilmesidir. Yirmi yılın sonunda özel hastane sayısının %112 oranında artmış olması da bunun gerçekleştiğini gösteriyor.

Yıllardır TTB olarak iyi bir sağlık hizmetinin "ulaşılabilir, nitelikli, herkese eşit ve ücretsiz" olması gerektiğini söylüyoruz. SDP bu dört koşuldan sadece ulaşılabilir olma şartını gerçekleştirmiştir. Bu da programın amacının esas olarak para kazanmak olduğunu göstermektedir. Başka bir ifade ile, SDP ile küresel sermaye büyük paralar kazanırken Türkiye'de sağlık ölmektedir. Bu durumun telafisi mümkün müdür? sorusuna da **Atatürk**'e atfedilen bir sözle cevap vereyim: "Umutsuz durum yoktur, umutsuz insan vardır".

Mesleki çok sayıda yayının ardından sağlık sisteminin geldiği yeri sorgulayan, hastaların müşteri olarak görülmesini eleştiren, hekimliğin insani bir hizmet olduğunu hatırlatan bir kitaba imza attınız. Yazma süreci sizin için nasıl bir deneyimdi? Devamı gelecek mi?

İyi anamnez almayı 1979-83 yılları arasında İstanbul Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Kürsüsündeki uzmanlık eğitimim sırasında çok değerli hocaları-

Prof. Dr. Taner Gören'e Aralık 2018'de düzenlenen emeklilik töreninden.

dan öğrendim. Yıllardır hastalarımın anamnezini alıp yazıyorum. Anamnez yazmak bir tür hikaye yazmak gibidir. Cümleleri düzgün kurmak, noktalama işaretlerine dikkat etmek gerekir. Anamnez yazarken **Sait Faik Abasıyanık** geçer aklımdan. Böyle bir düşünce yapısına sahip olmam kitabı yazmamı kolaylaştırdı.

Kitabı yazmam yaklaşık üç yıl sürdü. 2014 yılında İstanbul Tabip Odası'nda gerçekleştirdiğimiz bir edebiyat etkinliğinde yazar **Fürüzan** ile tanıştım ve tanışıklığımız sonraki yıllarda devam

etti. Bir görüşmemizde kitap yazma girişimimden bahsettim. Yazdığım kadarını kendisine göndermemi istedi. Birkaç gün sonra telefonla beni aradı ve "Hikayelerinize bayıldım. Bu kitabı bir an önce bitirip yayınlamalıyız" dedi. Doğrusu böyle bir geri dönüş beklemiyordum. Bu sözler beni cesaretlendirdi ve nihayet kitabı bitirdim.

Kitabın bu günlerde yeni bir Anamnez Avcısı hikayesi eklediğim 2. baskısı yapılıyor. Bir kitap yazma konusunda daha önce beni teşvik eden kişi ise kanserle mücadelesine yenik düşerek kaybettiğimiz, İstanbul Tabip Odası ve TTB'nin sıra dışı aktivisti, 30 yıllık mücadele arkadaşım, anestezi uzmanı **Dr. Ali Özyurt**'tur. Onun "Söz uçar

yazı kalır" kitabı benim ilham kaynağım olmuştur. Özlemle anıyorum.

Yazma kabiliyetimin olduğunu ve tek kitapla kalmamam gerektiğini hissediyorum. Ama yazacağım ikinci kitabın nasıl bir kitap olacağı hususunda henüz net bir fikir oluşmuş değil zihnimde.

Bu söyleşi için tekrar çok teşekkür ederim. Kitapta vermek istediğim mesajların çok iyi anlaşıldığını, çok iyi bir okuma yapıldığını gösteren kapsamlı sorularınız için özellikle teşekkür etmek istiyorum.

"Yıllardır hastalarımın anamnezini alıp yazıyorum. Anamnez yazmak bir tür hikaye yazmak gibidir. Cümleleri düzgün kurmak, noktalama işaretlerine dikkat etmek gerekir. Anamnez yazarken Sait Faik Abasıyanık geçer aklımdan."

Prof.Dr. Kılıçarslan'dan

Ses dalgasıyla diş taşı temizleme cihazı

Prof.Dr. Mehmet Ali Kılıçarslan'ın 2020 yılından itibaren dişhekimliğinin farklı alanlarında patent başvurusunu yaptığı 10'a yakın cihaz, yöntem ve materyal üzerine geliştirdiği buluşlardan ilki 2023 yılında TR 2020 17732 B numarası ile patent olarak tescillendi.

“Bir Ses Dalgası ile Diş Taşı Temizleme Cihazı” başlıklı buluş; içerisinde bulunacak olan akustik dalga üreteç parçasından çıkacak olan ses dalgalarını diş taşı üzerine yönlendirerek diş taşlarının yapısını bozan ve işlem sırasında fiziksel baskı, fiziksel temas ve soğutma amaçlı sıvı kullanımını gereksinimi olmadan çalışan bir cihazı tanımlıyor.

Prof.Dr. Mehmet Ali Kılıçarslan'ın dişhekimliğinin farklı alanlarında patent başvurusunu yaptığı 10'a yakın cihaz, yöntem ve materyal var.

Patent süreci

Buluş Ankara Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi'nin de desteğiyle patente hazırlandı ve Ankara Üniversitesi Rektörlüğü tarafından 2020 yılında da patent başvurusu tamamlandı. Patent başvurusunun yapıldığı 6 Kasım 2020 tarihinden itibaren 20 yıl süreyle ulusal düzeyde koruma altına alınan patentin uluslararası patent değerlendirmeleri olumlu geldi ve Ankara Üniversitesi tarafından uluslararası patent başvuru süreci başlatıldı.

Patent alan bu cihaz; içerisinde üretilen ses dalgalarının diş taşı

üzerinde odaklanmasıyla oluşturulan fiziksel etkinin diş taşlarına iletimini sağlayacak. Bu sayede oluşan rezonansla diş taşlarının yapılarının ve ağız içerisinde tutunma mekanizmalarının bozularak, diş üzerinde parçalanarak uzaklaşması amaçlanıyor.

Sağlayacağı avantajlar

Kretuvarlardan farklı olarak mekanik bir titreşim ya da fiziksel olarak uç teması olmadığı ve böylelikle çalışma sırasında ısınma sorunu olmadığı için kullanım sırasında sıvı

kullanımı veya soğutucu ihtiyacı da olmayacak. Böylelikle aerosol üretilmeden hijyen koşullarının korunması ve hasta hassasiyeti oluşturmadan hasta konforu sağlanacak.

Hekim açısından da diş taşlarının yapısını fiziksel temas olmadan bozarak uzaklaştırması sayesinde buluşun kullanımı sırasında zorlayıcı el veya bilek hareketi gerekmeyecek. Aynı zamanda fiziksel temas ihtiyacı olmadığı için fiziksel el aleti uçlarının ulaşmakta zorlandığı dişeti cebi gibi kapalı alanlarda da çalışabilen bir cihaz olacak. ○

TDB Yüksek Disiplin Kurulu toplandı

TDB Yüksek Disiplin Kurulu 26 Mayıs'ta çevrimiçi olarak toplandı. Kurul Salih Gül (Başkan), Gülnihal Neslihan Yamaloğlu (Raportör), Okan Ergün, Günhan Eskicioğlu, Ali Rıza Kaya, Şenay Şen Çokbaskın, Mehmet Tarık Tuncay, Yusuf Varışlı ve Kadir Voral'dan oluşuyor.

Karlı dağlardan serin sulara

Mesleğini Kayseri’de sürdüren uzman dişhekim Şefik Kolçakoğlu adrenalin sporları başta olmak üzere sporun hemen her türüyle ilgileniyor. Sporun bir gereklilik olarak görmediğini, her zaman keyif alarak yaptığını aktaran Kolçakoğlu bisikletten tenise, snowboard’dan ‘wakeboard’a uzanan sportif serüveninden bahsederken sporun mesleki motivasyonu da olumlu etkilediğini ekliyor.

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

1986’da Ankara’da doğdum. Necati Bey İlkokulu’nda başladığım eğitim hayatıma Kalaba Anadolu Lisesi’nde devam ettim. 2009’da Gazi Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi’nden mezun oldum.

Aynı yıl Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı’nda doktora eğitimime başladım.

2013’te doktora ve uzmanlık eğitimlerimi tamamlayarak kamu hastanelerinde hizmet vermeye başladım. 2021’den bu yana kurucu ortaklarından olduğum poliklinikte uzman hekim olarak görev yapmaktayım.

Dişhekimliği dışında farklı aktiviteleriniz var, biraz bahseder misiniz?

Dişhekimliği, keyifli olduğu kadar yorucu bir meslek aynı zamanda. Öğrencilik yıllarımdan itibaren yoğun bir tempoda çalışıyorum. Kendinize yeterince zaman ayırma-

yıp zihinsel olarak dinlenemediğinizde bu tempoyu korumanız mümkün olmuyor ve motivasyonunuzu kaybediyorsunuz.

Bu dengeyi kurabilmek için çok farklı dallarda birçok hobi edindim. Özellikle su sporlarına ilgilim her daim fazlaydı.

Özel imkanlar gerektiren wakeboard’un yapılabileceği sadece 10 tesis var Türkiye’de.

Amatör balıkçılık, kano ve tekne gezileri beni çok dinlendirir. Snowboard ve wakeboard tam anlamıyla özgür hissettiğim ve doğayla bütünleştiğim olmazsa olmazlarım arasındadır.

Başta tenis olmak üzere diğer raket sporları da çok keyif aldığım ve her zaman vakit ayıracağım aktivitelerimin başında geliyor. Bisiklet ve açık hava koşuları da beni mutlu ediyor mümkün olduğunca zaman ayırmaya çalışıyorum.

Spora düşkünlüğünüz nereden kaynaklanıyor?

Çocukluğumdan beri oldukça hareketli bir yapım var ve sporla iç içeyim. →

Bunu bir gereklilik ya da görev olarak görmedim hiçbir zaman. Keyif alarak yaptığım ve kendimi geliştirmeye çalıştığım spor dallarının hayatımın şekillenmesinde büyük payı var.

Çocukluk yıllarımda kendime hazırladığım parkurlar, üniversite

‘Öğrencilik yıllarımdan itibaren yoğun bir tempoda çalışıyorum. Kendinize yeterince zaman ayırmayıp zihinsel olarak dinlenemediğinizde bu tempoyu korumanız mümkün olmuyor ve motivasyonunuzu kaybediyorsunuz.’

yıllarımda salon sporlarına dönüştü. Ancak bu durum pek uzun sürmedi, kapalı bir ortam benim için sürdürülebilir değildi. Doğada vakit geçirerek yapabileceğim pek çok uğraş buldum kendime. Güneşi, rüzgarı, yağmuru, karı, soğuğu hissetmek ve bu koşullarda efor sarf etmek beni daha mutlu etti.

Hangi sporlarla uğraşıyorsunuz?

Öğrencilik ve asistanlık yıllarımda amatör balıkçılıkla ciddi anlamda ilgilendim. Hatta çok sevdiğim bölüm hocalarımla birlikte her hafta balığa çıkmaya başladık. Sabah 4 sularında alüminyum tabanlı zodyak botumuzu suya indirip akşama kadar avlandığımız, bazı günler kamp yaptığımız çok anılarımız oldu.

Bu hobi çevreye ve canlılara daha bilinçli yaklaşmamı sağladı. Balık çeşitleri, yaşam ortamları, balıkların yumurtlama zamanları, av yasakları, avlanma stratejileri vb. birçok konuda bilgi sahibiy oldüm ve sahada bildiklerimi uygulamak çok büyük keyifti benim için. Sonra wakeboard ve snowboard girdi hayatıma. On yıldan fazla oldu board sporlarıyla tanıştım. Snowboard yaygın ve bilinen bir aktivite olmasına karşın, wakeboard Türkiye’de pek tanınan bir spor değildi, hâlâ da öyle maalesef.

Nasıl bir spor bu?

Kendine özel alanlarda, özel ekipmanlar gerekti; tekne arkasında veya

Bir snowboard turnuvasında kürsüde.

“cable-park” denilen tesislerde yapabileceğiniz bir spor. Türkiye’de tesis sayısı on civarında. Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlerimizde hiç tesis bulunmuyor. Kayseri’de böyle bir tesisin kurulmuş olması bir bakıma Erciyes sayesinde.

Türkiye’nin en güzel kayak merkezlerinden birine ev sahipliği yapan Kayseri, sadece kış sporlarıyla yetinmemiş hem yaz hem kış; kayak ve board tutkunlarına parmakla gösterilecek tesislerin inşae edilmesine vesile olmuş durumda.

Bu imkânların değerini bilerek on yılı aşkın bir süredir harika anılar biriktirdim, çok güzel dostluklar edindim. Sadece hobi olarak hayatıma giren board tutkusunu, bir noktadan sonra gelecek planlarımı şekillendiren ve çalışma hayatım dahil her alanda etkisini hissettiğim bir noktaya ulaştım. Bu sporun tek dezavantajı doğrudan doğa koşullarına bağlı olduğu için istediğiniz her zaman yapamıyor olmanız. Rüzgar şiddeti, kar kalınlığı, sis ve yağış durumu derken

mutlaka hava tahminlerine göre seyahatlerinizi ayarlamamız, ülke ve şehir seçimlerinizi hassas bir şekilde planlamamız gerekiyor. Aksi halde kayak tatili yerine şehir turu ile yetinmek zorunda kalabilirsiniz.

Bahar aylarında board sporlarına ara verip tenis ve bisiklete ağırlık veriyorum. Kayseri’de içinde çok değerli tenis hocalarının da bulunduğu 100’den fazla katılımı olan Kayseri Tenis Ligi’nde (KTL) mücadele ediyorum. Her hafta düzenli olarak lig maçlarına çıkmak farklı insanlarla tanışıp hem sosyal hem de sportif anlamda kendinizi geliştirmenizi sağlıyor. KTL 2022 sezonunu 14. olarak tamamladım. Oyunumu daha da geliştirip ilerleyen zamanlarda daha keyifli maçlar çıkarabilmeyi umuyorum.

Diğerleri ile kıyaslayınca en amatör uğraşım bisiklet oluyor. Zaman zaman tek başıma rotalar oluşturuyorum, bazen de ekip olarak 30-40 km’lik geziler yapıyoruz. Koşu ve bisikletten çok keyif alıyorum ama dürüst

Meslektaşımız Şefik Kolçakoğlu’yla röportajı TDBD Yayın Kurulu üyesi İnci Yağdıran gerçekleştirdi.

olmak gerekirse asıl amacım kondisyonumu arttırabilmek ve diğer sporlarda daha dirençli hale gelebilmek.

Dereceleriniz var mı?

Ulusal yarışmalara şu ana kadar katılmadım. Bu sene Temmuz ayında Kayseri’de düzenlenecek Türkiye Wakeboard şampiyonasına başvuruda bulundum. Ayrıca önümüzdeki sene Mayıs ayında Antalya’da düzenlenecek olan 2024 Türkiye Masters Takımlar Şampiyonası’na bir takım oluşturarak gitmeyi planlıyoruz.

Turnuvalarda olmasa da hepimizin yaptığı gibi, kendi kendime kırma-yı denediğim bireysel derecelerim var. Özellikle board sporlarında maksimum hız ve kat ettiğiniz toplam mesafe, harcadığınız kalori ortalama kalp ritminiz vs birçok değeri ölçen programlar vasıtasıyla hem bireysel olarak kendinizi değerlendirebiliyorsunuz hem de dünyadaki diğer atletlerin arasındaki yerinizi görebiliyorsunuz.

liyorsunuz.

Snowboard yaptığımda gün sonu toplam kat edilen mesafe ve maksimum hız sıralamalarında dünya çapında binlerce kullanıcı arasından günün en iyi üç atleti arasına girdiğim birçok seansım oldu. Bu da ayrıca bir motivasyon kaynağı oluyor sizin için.

Mesleğiniz spor yapmanıza engel teşkil ediyor mu?

İnce el işçiliği gerektiren bir meslek dalında olmamız yaptığımız sporları ister istemez etkiliyor. Olası bir sakatlık durumu, mesleki becerilerimizi kısıtlayacak sonuçlar doğurabilir. Bu bilinçle, özellikle bilek koruyucu, kask, dizlik gibi ekipmanlara çok önem veriyorum. Şimdiye kadar ciddi sayılabilecek kazalarım oldu ama koruyucu ekipmanlar sayesinde hafif atlattığımı söyleyebilirim.

Yapmaktan en keyif duyduğunuz spor dalı hangisi?

Wakeboard ve snowboard çok keyif alarak yaptığım

‘Yaptığınız sporlar hem fiziksel hem de zihinsel olarak fayda sağlıyor muhakkak. Bunun yanı sıra yeni insanlar tanımanıza vesile oluyor. Sporun hayatıma kattığı en değerli şey kurduğum dostluklardır diyebilirim.’

sporlar. Ayrı mevsimlerde birbirini tamamlar nitelikte olmaları da her yılımı dolu dolu geçirme olanak sağlıyor.

Bu sporlar için ideal yerler neler?

Snowboard için düşünürsek şu ana kadar deneyimlediğim yurt içi ve yurt dışı kayak merkezleri arasında Sarıkamış Kayak Merkezi en keyif aldığım yer diyebilirim. Her kış ekip olarak gidiyoruz. Doğası ve kar kalitesiyle her seferinde mutlu ediyor bizi.

Zor yönleri neler?

Her şeyde olduğu gibi ilk başlarda öğrenirken biraz zorluk yaşayabilirsiniz. Onun dışında her anı keyifli ve sizi gündelik sorunlarınızdan uzaklaştırıyor. Enerjinizi tazeleyen iyi bir mola oluyor. Yeni güne daha zinde başlamanızı sağlıyor.

Sporun size kattığı olumlu yanlar neler? Olumsuz yanları da oluyor mu?

En ufak bir olumsuzluk gelmiyor aklıma. Yaptığınız sporlar hem fiziksel hem de zihinsel olarak fayda sağlıyor muhakkak. Bunun yanı sıra

yeni insanlar tanımanıza vesile oluyor. Sizinle aynı şeylerden keyif alan insanlarla hayatın başka alanlarında da uyumlu oluyorsunuz, anlaşıyorsunuz, kafanız aynı çalışıyor çünkü.

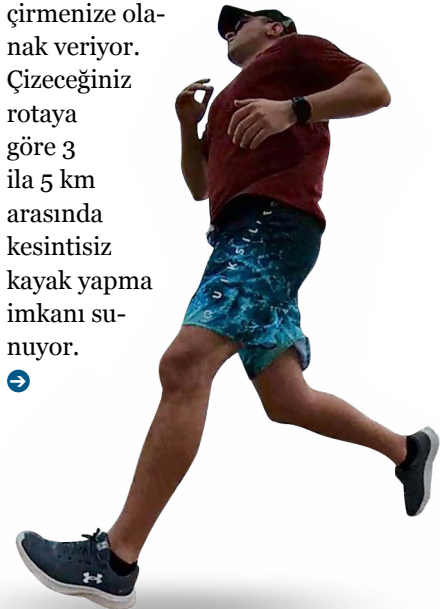
İyi bir ekip olursa, her şey umduğunuzdan da güzel olabiliyor. Sporun hayatıma kattığı en değerli şey kurduğum dostluklardır diyebilirim.

Bu aktiviteleri yurtdışına taşımayı düşündünüz mü?

Başlangıçta Erciyes benim için yeterliydi. Pistlerin uzunluğu ve birbiriyle bağlantılı olması saatlerce sıkılmadan vakit geçirmenize olanak veriyor. Çizeceğiniz rotaya göre 3 ila 5 km arasında kesintisiz kayak yapma imkanı sunuyor.

Snowboard ekibiyle Sarıkamış'ta

Türkiye'deki pist uzunluklarını düşündüğümüzde, bu mesafe ortalamamızın çok üzerinde. Ancak bir yerden sonra farklı yerleri görmeyi istiyorsunuz.

Yurt içinde Erciyes haricinde Ergen, Palandöken ve Sarıkamış kayak merkezlerine birkaç defa gitme fırsatım oldu. 2023 kış sezonunda Türkiye ge-

nelinde kayak merkezleri çok kısıtlı kar yağışı aldı. Bu sebeple Sarıkamış, kayak sezonunu neredeyse hiç açmadı. Bu durum Sarıkamış rotamızı Sırbistan'da Kopaonik kayak merkezine çevirmemize neden oldu. Şansımıza bol kar yağışlı güzel bir hafta geçirdik.

Yolculuk yorucu olsa da

Şefik Kolçakoğlu'nun iddialı olduğu sporlardan biri de tenis.

Türkiye'nin az sayıdaki wakeboard tesislerinden biri de Kayseri'de (üstte). Kolçakoğlu snowboard gibi "güneşi, rüzgarı, yağmuru, karı, soğuğu hissedeceği" açık hava sporlarını tercih ettiğini söylüyor.

yeni yerleri keşfetmenin verdiği hazzı ve heyecana değdi. 2024 sezonu için Rusya'da Soçi kayak merkezine rezervasyonlarımızı yaptık. Şimdiden gün sayıyoruz diyebilirim.

Türkiye'de spor yeterince destekleniyor mu sizce?

Hayır, ülkemizde çoğu spor yeteri kadar desteklenmiyor ancak gün geçtikçe iyiyeye gittiğimizi düşünüyorum. Vizyon sahibi yöneticilerle çitanın daha yukarıya taşınacağına inanıyorum.

Bu sporlarla uğraşırken karşılaştığınız en tatsız durumlar neler?

Board sporları için en sıkıntılı durum kısıtlı sürelerde yapılabilmesi. Kar yağışı yeterli olmazsa sezon bir iki ayda bitebiliyor. Wakeboard kıyı kesimlerde yılda 8-10 ay yapılabilmesi ancak İç Anadolu'da bu süre üç aya sınırlı maalesef. Yine de Türkiye şartlarında şanslı olduğumu düşünüyorum, her fırsatı değerlendirip bu döngüyü tamamlayıyorum her yıl.

Bu sporlarla uğraşanların genel sorunları neler?

Benim ilgi duyduğum sporlarda ekipmanlar ve saha çok önemli. Board sporları için ciddi bir sorunla karşılaşmadım diyebilirim. Ancak teniste ciddi anlamda kapalı kort sıkıntısı yaşıyoruz. Son yıllarda açık kortların yapımına hız verildi ama hala yeteri kadar kapalı kort bulunmuyor. Bu konuda çalışmaların devam ettiğini biliyorum. En kısa zamanda çözüleceğine de inanıyorum.

İçinizde ukde kalan bir şey var mı?

Spor anlamında soruyorsanız, kiteboard'a başlamak istiyorum. Şu ana kadar ertelememin sebebi gerekli zamanı ayıramamıştım. Bu sene de zor görünüyor ama birkaç kulüple iletişim kurdum en kısa sürede deneyimlemek istiyorum. Bir de katamaran hayalim var. Çok derinlerde ama aklımın hep bir köşesinde, doğru zamanın gelmesini bekliyorum sadece.

Linda Teyze'nin kafatası

Meslektaşım Tuğba Gürbüz'ün önerisiyle okuduğum *Belki Bir Gün Uçarız*'da yer alan 'Linda Teyze' hikayesi birçok insanda ayrılığa ilişkin çağrışımlar yapabilir. Ben farklı çağrışımlardan etkilenmiştim. Aklına hiç gelmeyen soruların başkası tarafından sorulmasıyla karşılaştım. Terk edildiğimde çok üzüldüğümü hatırlıyorum ama ben öyle kendini çarşıya kuaföre atacak tiplerden de değilim. Her olayda olduğu gibi nedenlerine odaklanır, bir kez daha insanların sevgimi göremeyecek kadar dar olduklarına karar verirdim. Fakat kesin çok doğruyu yaptığımızı düşündüğümüz konularda bile hata yapabiliyoruz. Evde ikinci sınıfta anatomi çalışırken arkadaşlarımdan alıp üzerinde kafatası kemiklerinin isimlerini eklemelerin latince adlarını etiketlediğim sarı mavi pembe rafyalarla damarlar sinirler yaptığım kafatasının yaşını merak etmiştim de cinsiyeti hiç aklıma gelmemişti. O kafatasının sahibinin benim avucumun içinde durmaktan rahatsız olup olmayacağını hiç düşünmemiştim. Nasıl ki o yattığım odada masamın üzerinde dururken kitaplarımdan farklı gelmediyse ondan ürkmedimse kimliğini de sorgulamamıştım. Hikayeyi okurken bunu niye hiç düşünmediğime şaştımsa da hemen aklıma kim yediği eti, vazosundaki çiçeği, yaşadığını hatırlıyordum ki dedim...

Belki Bir Gün Uçarız

Aylin Balboa
İletişim Yayınları
9. baskı 2022

istemişti ama vermemiştim. Ağaçtan toplamadım sonuçta. Hem onlar o kadar ağrı yapmıyor. Ama diş ağrısı fena. Yokuştan aşağı amuda kalkıp koş geçer deseler koşarsın. İnsanda muhakeme yeteneği bırakmıyor. Koşmadım tabii. Edeyimle dişçiye gittim. Ağrılı bir sürece dayanabilerseniz dişinizi kurtarabiliriz demişti doktor. Dayanamam nasıl dayanayım. Amuda kalkıp koşacak noktaya gelmişim. Çekin dedim. Çektiler. Zavallı dişim kerpetenle ağızdan çıkarılıp tıbbi atık kutusuna atıldı. Dramatik bir andı, onca yılmızı beraber geçirmiştik ve doktor kılığındaki bir nalburun acımasız kerpeten darbeleriyle bir anda sonsuza kadar ayrılmıştık. Ama yemişim dramasını. Ağrıdan kurtuldum.

Bir süre dilimi o boşluktan ayırmakla güçlük çekmiştim ama sonra alışmış sonra da unutmuştum. Her konuda süreç böyle işliyor zaten. Şimdiyse durduk yere o boşluk gözüme çirkin görünmeye başladı. Kesin ona da çirkin göründü

Yüzümü yıkadım. Dişlerimi fırçalarken, ağızımın arka tarafında, birkaç yıl önce ağrısını dayanamayıp çektirdiğim dişimden kalan boşluğun farkına vardım.

İnsanın bedeninden bir şey kopartılması hoş değil, sonrasında açılan boşluğu neyle dolduracağınızı şaşırtıyorsunuz çünkü. Daha önce başka bir doktor da bademciklerimi almak

* Dişhekimi, TDB 13. dönem Merkez Yönetim Kurulu üyesi

ve beni terk etti. Yersiz bir ayrılmak için hiç fena sebep sayılmaz. Dışteki boşluk birçok ayrılığı açıklayabilecek bir sebep bence.

Madem kalpçiye gidip öküz gibi ağrıyan kalbimi çektiremiyorum, dişçiye gidip kendime sıpsıfır bir diş yaptırmalıyım.

Diş meselesini derhal halletmeliydim. Sabredecek gücüm yoktu. Oradan çıkıp kuaföre geçer saçımı bebek kakası rengine boyatırdım.

Dişçiden randevu almak için aradım. İstanbul'da herhangi bir sorunuzu öyle çat kapı giderek çözmek gibi bir lüksünüz yoktur. Milyonlarca insan var ve kimsenin kimseye minneti yok. İşinizi hızlı hallettirmek için ya çok paranız ya da acil bir durumunuz olması gerekir. Çok param yok ama durumum acil. Ağzımdaki boşluk deli gibi ağrıyor. Fantom ağrı diye bir şey var sonuçta. Bir sebeple kolunu bacağını kestirmek zorunda kalan insanların kolları bacakları varmış gibi çektikleri ağrı. Boşluğun yere attığı ağrı. Bence ağrıların en beteri. Benim de olmayan dişim ağrıyor işte. Sekreter kadına "Dişim çok ağrıyor dayanamıyorum" deyip randevuyu kopardım.

Randevu saatinden yarım saat önce dişçideydim. Sekreter beni bekleme salonu aldı. Ortadaki sehpanın üstünde bir kafa iskeleti vardı. Yok canım gerçek değildir diye düşündüm ama gerçekmiş ve ismi Linda'ymış. Kadınmış yani. İnsan, bir iskeletin kadın olabileceğine ilk bakışta ihtimal vermiyor

Kadın "Sizin dişiniz ağrıyormuydu?" dedi. Ağrıyor tabii. Unutmak için başka şeylerle ilgilenmeye çalışıyorum burada, hayret bir şey.

Diş doktorunun, çene cerrahisi ile ilgili çalışmaları nedeniyle zaman zaman kendisine ihtiyacı oluyormuş. Bu yüzden burada tutuluyormuş. "Arka dişindeki dolguyu görmediniz mi?" dedi. Görmedim.

Tekrar bekleme salonuna geçip Linda teyze'yi yakından incelemeye başladım. Gerçekten de bir dişinde dolgu vardı. Demek o da sevdiği adam tarafından yok yere terk edilmiş sonra da koşu koşu soluğu dişçide almıştı. Boşlukları doldurmak için. Linda teyze bence Amerikalı. Kulağa Amerikan ismi gibi geliyor. Ama iskeleti burada olduğuna göre herhalde burada ölmüştür.

Ama yine de teyze kadim kadınmış. İşlerin öyle ha demeyele değişmeyeceğini biliyormuş. Kalkmış, yüzünü yıkamış, saçını taramış. Dişlerini

Aylin Balboa

İzmit'te doğdu. Öğrencilik yıllarını Ankara'da geçirdi. Film kahramanı Rocky Balboa'yı çok sevdiği için edebiyat ortamında onun soyadını kullanmaktadır. Çeşitli dergilerde yayımladığı yazılarıyla edebiyat hayatına başladı. Daha sonra internet portallarında ve bloglarda yazmaya yöneldi. Özellikle Kafa dergisinde yayımladığı "Osman" serisi ile edebiyat çevrelerinin dikkatini çekmeyi başardı. Babası ölümü, abisinin felç oluşu, evinin duvarı yıkılması ve sakatlanması üzerine, Belki Bir Gün Uçarız adını verdiği talihsiz serüvenler dizisini kaleme almıştır. 2014'te yayımlanan Belki Bir Gün Uçarız okuyucunun yoğun ilgisini gördü ve dört yılda yedi baskı yaptı. İstanbul'da yaşıyor. Kitapları: Belki Bir Gün Uçarız (İletişim, 2014), Ateş Sönene Kadar (İletişim, 2021), Bu Hikâye Senden Uzun Osman (İletişim, 2022).

temizlerken arka tarafta yıllar önce ağızla fındık kırarken fındıkla beraber kırıldığı dişinden kalan yarım boşluğu fark etmiş.

O güne kadar o kırık diş hiç gözüne batmamış aslında ama artık tüm kırıkları onarmak gibi bir arzusu varmış. Pangaltı'da dişhekimliği yapan aziz dostu Yorgo'nun muayenehanesine gidip dolgu yaptırmaya karar vermiş.

Kahveler bittikten sonra Linda teyze kırık dişine dolgu yaptırmış ve kendini yarım santim daha tamamlamış tamamlanmış hissetmiş.

Doktor ağzımı matkapla delip içine dübel çakmaya çalışırken bir yandan da üstten üstten bakıp yakası hafif açık gömleğimin arasından memelerimi görmeye çalışıyordu. Şerefsiz.

Doktor, ağzım ve memelerimle işini bitirince üç ay sonra görüşmek üzere dedi. Yeni dişin takılabilmesi için damağa yapılan ilk operasyonun iyileşmesi beklenmeliymiş. Tamamlanma öyle kolay mesele değilmiş, santim santim ilerlemeniz gerekirmiş.

(s. 121-127)

'Tekrar bekleme salonuna geçip Linda teyze'yi yakından incelemeye başladım. Gerçekten de bir dişinde dolgu vardı. Demek o da sevdiği adam tarafından yok yere terk edilmiş sonra da koşu koşu soluğu dişçide almıştı.'

Ahırın âhiri

1980'lere kadar işkenceli sorgularıyla hatırlanan Sansaryan Han 2000'li yıllarda adliye binası olarak kullanılıyordu.

'Vapur kaçırarak' İstanbul nüfusuna kayıtlı sözlerden biridir. Ortasından deniz geçen bir şehirde sık sık duyulan, o şehirde yaşayanların çok iyi bildiği sözlerdir. Yasa dışı bir eylem olarak 'vapur kaçırarak' ise iki yakayı bir araya getirmek için gün boyu cirit atan vapurların olduğu şehrin bile yabancı olduğu bir eylemdir.

20 Kasım 1978'de Karaköy iskelesinde arkadaşlarının cenazesini almak için Üsküdar'a geçmek isteyen 76 öğrenciye polis izin vermez. Polisle öğrenciler arasında çatışma çıkar. O sırada 11.45 seferini yapacak olan 'Suadiye' vapuru iskeleye yanaşır. Öğrenciler vapura atlar ve işgal ederler. Vapurun içinde 421 yolcu vardır. Öğrenciler kaptan köşküne çıkar ve vapuru Üsküdar'a götürmesini söylerler. Polis Üsküdar'da önlem almıştır. Öğrenciler polislerle iskeleden uzaklaşmalarını aksi takdirde yolcuların hayatlarının söz konusu olduğunu söyler.

Boğaz'da 2 saat 45 dakika bir kovalamaca yaşanır. Her taraftan önü kesilen vapur en sonunda Eminönü Adalar İskelesi'ne yanaşır. 76 öğrenci gözaltına alınır. Bu öğrencilerden **Zeynel Can**, o andan sonrası şöyle anlatır: '*... Yolun ilerisine park ettikleri otobüslerden, yine koridor usulü joplanaarak, aşağı indirildik ve Sansaryan hanın girişindeki geniş alanda, yüzüstü yere yatırıldık. Birkaç polis, bizi iyice çiğnemesinden sonra da kimlik saptaması yapıldı ve topluca, ahır denilen yere doldurulduk. Ahıra girişin sağ tarafında, tahmini 15-20 kişinin sığabileceği nezarete de, kadın arkadaşları koydular.*'

1944 yılına dönüp Zeynel Can'ın adını geçirdiği Sansaryan Han'ın kapısını aralayarak girelim. Kapıdan daha adım atar atmaz; '*şimdi ben senin dişlerini tek tek sökeyim de gör*' tehdidi, ardından acı bağırışlar haykırışlar... Oysa biz Sansaryan Han'a gelmiştik kötü bir dişhekiminin muayenehanesine değil diye endişeyle '*nereye geldik?*' diye düşünmeye başlarız.

Evet, geldiğimiz yer Sansaryan Han'dı, 'Dişlerini tek tek sökeceğim' diye bağırarak dişhekimini değil işkence yaptığı kişilerin sağlam dişlerini iki parmağını kerpeten gibi kullanarak söktüğü için bu lakabı alan '**Parmaksız Hamdi**' adlı Emniyet Müdüründen başkası değildi.

1940'lı yıllarda İstanbul Emniyet Müdürlüğü Sirkeci'deki Sansaryan Han'da faaliyet gösteriyordu; 1944 ve ilerleyen yıllarda da Sansaryan Han'a ve 'Tabutluklar'a ya da 'Ahır'a düşenler arasında daha sonra Türk siyaseti ve sanatında yer alacak önemli isimler var. **Alparslan Türkeş, Nihal Atsız, Zeki Velidi Togan, Orhan Şaik Gökyay, Reha Oğuz Türkkan, Hikmet Tanyu, Ece Ayhan, Aziz Nesin, Rasih Nuri İleri, Hasan İzzettin Dinamo** ve **Nazım Hikmet...**

Oysa Sansaryan Han'ın yapılış nedeni yardım amaçlı idi. Erzurumlu iş insanı **Mıgırdıç Sanasaryan**, 1889 yılında arsayı alarak 1895 yılında İstanbul'un ünlü binalarında imzası olan mimar **Hovsep Anzavuryan**'a inşa ettiriyor. Binayı inşa ettirme amacı söylediğim gibi oldukça masum; Erzurum'da sahibi olduğu 'Jardendanfen' Türkçe adıyla 'Çocuk Bahçesi' adlı Ermenice eğitim yapan koleje kiralarıyla gelir sağlaması. 1912'de yanan bu okulu daha

1978'de öğrenciler tarafından 'kaçırılan' Suadiye vapuru 2003'te hizmet dışı kalıp parçalandı.

* Şair, yazar. Aşk-ı Salacak, Küçük Bir Ada'nın Not Defterinden Bolaman, Balkondan Düşen L, Yakışıklı Yelkovan Hazinedar'ın yayımlanmış kitaplarıdır.

sonra Erzurum Kongresi'nin yapıldığı bina olarak görürüz.

Konumuzla ilgili de Sansaryan Han hakkında şunları söyleyeyim, -hatta bunu 1 Aralık 1930 tarihli Cumhuriyet gazetesinden öğreniyoruz- bir zamanlar ülkenin en ünlü dış macunu markası 'Radyolin' Sansaryan Han'ın 38 numarasında kiracı idi. Sansaryan Han ve Radyolin bir araya gelince aklımıza Sansaryan Han'ın mağdurlarından şair Nazım Hikmet geliyor. Çünkü o Sansaryan Han'ı 'Gazete Fotoğrafları Üstüne' adlı şiirlerinden biri olan 'Emniyet Müdürü' şiirinde kullanmıştır. Gazetede bir kitap reklamını görünce 'Sakin kızma, malum ya Pazar-mal istihsali nizamında-maalesef de olsa gerçek olarak — edebiyat da bir çeşit maldır ve Radyolin dış macunu gibi, bir hikaye kitabının da reklamı yapılması — kepazeliği — bir zarurettir' diyerek Radyolin'den söz eder. Şimdi Nazım Hikmet'in 'Salkımsöğüt' adlı bir başka şiirindeki atların ipini çözerek bir başka öğrenci eylemine dötrnala koşalım:

...

*Nal sesleri sönüyor perde perde,
atlılar kayboluyor güneşin battığı yerde!*

*Athlar athlar kızıl athlar,
atları rüzgâr kanatlılar!*

Atları rüzgâr kanat...

Atları rüzgâr...

Atları...

At...

Dizginlerini boş bıraktığımız atlar karşılarında tramvayı görünce duruyor. Takvim 22 Şubat 1933'ü göstermektedir. Öğrenciler Beyoğlu'nda *Vagon-Li* şirket ofisinin önünde protesto gösterileri yapmaktadırlar. Olayı seyretmeye giden meraklı vatandaşlardan birinden protestonun nedenini öğreniyoruz: Şirketin Beyoğlu Şubesi müdürü **Gaetan Jannoui**'nin şirket kurallarına aykırı olarak Türkçe konuşan memuru **Naci Bey** şirketin resmi dilinin Fransızca olduğunu bildirerek, para ve işten uzaklaştırma cezaları vermesinden sonra olayın basına yansımaları ve mahkemeye intikal etmesiyle olaylar başlamış. Daha sonra öğrenciler ofis binasını ve çevredeki bazı binaların camların kırıp dökerler.

O sırada Beyoğlu İstiklal Caddesi'nde, İsveç Konsolosluğunun karşı sokağındaki bir apartmanda ünlü Dişhekimi **Sami Günzberg**'in muayenehanesindeki hasta koltuğunda **Mustafa Kemal Atatürk** oturuyordu. Sami Günzberg'e dişlerini yaptıran Atatürk, sokaktaki gürültüyü duyunca koltuğundan kalkar, polisle öğrenci mücadelesini görür. Etrafındakilerden bunun sebebini öğrenince 'derhal oradan polis ve jandarmayı çekin. Çocuklardan da birinin başına en ufak bir şey gelmesin' emrini verir. Öğrenci protestoları sona erer.

Biz de yine Nazım Hikmet'in şiirindeki atlarla birlikte yolumuza devam edelim diyoruz ama 1925

Daha önce 'Süvari Ahır' olarak kullanılması nedeniyle öğrencilerin karşı çıktığı bina tadilatın sonra yaklaşık 40 yıl boyunca Eczacı ve 'Dişçi' mekteplerine ev sahipliği yaptı.

yılında Beyazıt'ta dişhekimliği öğrencilerine denk geliyoruz. Öğrenciler, 'Darülfünun Emni bizi ahıra sokuyor!' diye bağıyor.

'Dişçi Mektebi' öğrencileri daha önce Kadırga'daki Menemenli Mustafa Paşa'nın ahşap konağında öğrenim görüyorlardı. Cumhuriyet döneminin başlarında okulun bulunduğu ahşap bina bakımsızlıktan tamamen harap olmuş ve öğretim yapılamaz hale gelmişti. Bina, 1893'de Sivil Tıp Mektebi için satın alındığında bile eski bir yapıydı, klinikler için yeni ahşap binalar eklenerek ihtiyaca göre düzenlenmişti.

Eczacı Ahmet Vefik Bey ve okulların müdürü Server Hilmi Bey'in gayretleriyle o zaman "Süvari Ahır" olarak kullanılan Beyazıt Jandarma Komutanlığı binası Eczacı ve 'Dişçi' okulları olarak kullanılmak üzere Darülfünun'a devredilir. Bu bina onarılıp, yeni düzenleme yapıldıktan sonra çağdaş bir yapıya dönüşür. Onarımlar çok uzun sürmüştür. Ancak, İsmail Hakkı Bey'in (Baltacıoğlu) Darülfünun Eminliği (rektörlük) döneminde, onun önemli katkılarıyla bitirilir. Anlayacağımız, rastladığımız protestolar bina eski süvari ahır olunca öğrencilerin gösterdiği tepkilerdir.

Dişhekimliği 1970 yılında Çapa'daki binasına taşınır. Bu binada yüzlerce dişhekimi öğrenip görmüş mezun olmuştur. Herkesin ayrı bir anı ve hikâyesi vardır. Çapa yerleşkesindeki binalar, 1999'daki ve onu takip eden depremlerde hasar görür. En son 26 Eylül 2019'da meydana gelen 5,8 şiddetindeki deprem sonrasında İstanbul Valiliği tarafından boşaltılmasına karar verilir. Binalar 1 Ekim 2019'da boşaltılır ve hemen sonrasında yıktırılır. İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nin bugün bir yerleşkesi ve binası maalesef yoktur.

Bugün öğrenciler protestolara devam ediyor, 'Fakültemizi istiyoruz, Çapa Diş Çapa'da olmalı' diye...

Arkadan Neşet Ertaş'ın şu türküsü duyuluyor; 'Evelim sen oldun ahirim sensin.'

KAYNAKLAR

- Yıl 1978, Suadiye Vapuru Kaçırılması / Zeynel Can/noktahaber.com/30 Nisan 2020
- Tabutluklar, Sansaryan Han ve İki Emniyet Müdürü / Rifat N.Bali / Libra Kitap
- Vagon-Li Olayı / Özhan Öztürk / Ozhanozturk.com / 10 Kasım 2019
- Sarayın ve Cumhuriyetin Dişçibaşısı Sami Günzberg / Rifat N.Bali / Libra Kitap / 2014

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi Kredilendirilmiş Soruları

Soruların yanıtlarını en geç **20 Temmuz 2023** tarihine kadar SDE Yüksek Kurulu Kızılırmak Mah. 1446. Cad. Alternatif İş Merkezi No: 12/38 Çukurambar Çankaya / Ankara adresine mektupla, 0.312.430 29 59'a faksila ya da tdb@tdb.org.tr adresine e-mail ile gönderen meslektaşlarımızdan en az 7 soruyu doğru cevaplayanlar 6 SDE kredisi almaya hak kazanacaklardır.

1 Tek bir daimi dışında hipoplazi görülen 11 yaşındaki bir çocukla teşhisiniz ne olabilir?

- [a] Ateş hipoplazisi
[b] Turner hipoplazisi
[c] Antibiyotik kullanımına bağlıdır
[d] Kahtsaldır
[e] Florozis

2 Aşağıdakilerden hangisi sert damak yarıklarının oluşumuna sebep olur?

- [a] Palatin proçesin birleşmemesi
[b] Globüler çıkıntılarının birleşmemesi
[c] Fronto-nasal proçesin median tüberkülün birleşmemesi
[d] Globüler proçeslerle median tüberkülün birleşmemesi
[e] Palatin proçeslerin birbirleriyle ve septal proçesle birleşmemesi

3 Pulpa nekrozu için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- [a] Akut yada kronik pulpitis sonrasında veya travma sonucunda oluşabilir
[b] Nekrotik pulpal dişlerde bakteriyolojik incelemede kök kanallarında daha çok anaerop mikroorganizmalar görülür
[c] Nekrotik pulpal dişler vitalite testlerine daima negatif cevap verirler
[d] Nekrotik pulpal dişlerin rengi değişebilir
[e] Radyografik incelemede pulpa boyutları yanındaki dişlerden daha geniş olabilir.

4 Hücresel düzeyde aşağıdaki hücrelerden hangileri radyasyondan daha az etkilenir?

1. Kemik h.
2. Hematopoietik h.
3. Endotelial h.
4. Tükürük bezi
5. Epitel h.

- [a] 1, 2, 4
[b] 2, 3, 4
[c] 2, 3, 5
[d] 3 ve 5
[e] 1 ve 4

5 Kuron-köprü sistemlerinde marjin uyuma ilişkin doğru ifade hangisidir?

- [a] Giriş yolu, köprü dayanakları olacak dişler prepare edilirken dikkate alınan ve proksimal oluk ve kutu ilaveleri ile sonradan belirlenen hayali bir hattır.
[b] Bu yolun uygunluğunu belirlemek, preparasyon okluzal yüzeyini iki gözle 30 cm öteden inceleyerek 6°lik konvergans aksiyal duvar açılmasını gözlemekle mümkün olabilir.
[c] Bu yol, sadece meziodistal boyutta değerlendirilen bir hattır.
[d] Bu yol, üst posterior dişlerde diş uzun eksenine paralel olmalıdır; yolun bukkale yatırılması meziyo-bukko-okluzal köşenin aşın kesimine yol açar.
[e] Hepsi doğru

6 Aşağıdakilerden hangisi periodontal muayene sırasında periodontal açıdan radyograflarda tespit edilemez?

- [a] Periodontal cep derinliği
[b] İnterdental kemik yüksekliği
[c] Kemik içi defektler
[d] Lamina dura
[e] Periodontal ligament aralığı

7 Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- [a] Myospazmın uzaması sonucu myozit oluşur.
[b] Sublüksasyon kondil- disk aşırı hareketliliğidir.
[c] Spontan dislokasyon diskin mediale yerdeğiştirmesidir.

- [d] Adezyon artiküler yüzeylerde yapışıklık olmasıdır.
[e] Miyofacial tetik nokta ağrısı kas dokularında hipersensitif bölgelerden başlayan ağrıdır.

8 Aşağıdakilerden hangisi implant üstü protezlerde en sık tercih edilen ölçü maddesidir?

- [a] Polieterler
[b] Polisülfitler
[c] Polivinilsiloksan
[d] Aljinat
[e] Kondasasyon tipi silikonlar

9 Aşağıda belirtilen faktörlerden hangisi kesici rehberliğini etkileyen faktörlerden sayılmaz?

- [a] Kondiler eğim
[b] Overbite (vertikal overlap)
[c] Labiolingual eğim
[d] Kesici yüzeyi
[e] Overjet (horizontal örtüşüm)

10 Kuron-köprü sistemleri için aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- [a] Restorasyon materyalinin esnek olması, yapısal dayanımda kuvvetlere karşı direnci olumlu etkiler.
[b] Bitim hattı okluzalinde kalan aksiyal duvar uzunluk ve eğimi direnç faktörüdür.
[c] Aksiyal duvar yüksekliği, restorasyonun karşıt taraf marjindeki bir nokta etrafında döküm restorasyonun pivot arkını engellemeyecek uzunlukta olmalıdır.
[d] Yapısal dayanımın tek belirleyici faktörü, okluzal kesimdir.
[e] Okluzal kesimde dikkate alınacak en önemli husus, maksillar buccal ve mandibular lingual fonksiyonel tüberkülde bevel oluşturmaktır.

SDE YANIT FORMU (Doğru yanıtı lütfen daire içine alınız):

Adı Soyadı : İmzası:

TC Kimlik No :

Adresi :

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
203. sayının yanıt anahtarı:									
B	E	A	E	C	B	B	D	D	E